

МИНИСТЕРСТВО
НА КУЛТУРАТА

СПРАВОЧНИК

ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВОТА
И УЧИЛИЩАТА ПО КУЛТУРАТА

2017/2018

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

СПРАВОЧНИК

ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВОТА И УЧИЛИЩАТА ПО КУЛТУРАТА

**Нормативни документи и учебно-изпитни програми
за кандидатстване в училищата по изкуствата
и училищата по културата за 2017–2018 г.**

**Наредба за условията и реда за осъществяване
на закрила на деца с изявени дарби**

**Програма на мерките за закрила на деца
с изявени дарби през 2017 г.**

София, 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- **За училищата по изкуствата и училищата по култура 4**
- **Информация за училищата и за приема на ученици по специалности, професии и профили за учебната 2017-2018 година 5**
- **НАРЕДБА № 1 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на деца и ученици в училищата по култура 10**
- **И НАРЕДБА № 2 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата 20**
- **График на дейностите по приемане на ученици в училищата по изкуствата за учебната 2017-2018 година.....30**
- **Учебно-изпитна програма за проверка на способностите по музикално и сценично изкуство по професиите музикант-инструменталист, музикант-вокалист, актьор, акордьор и музикален оформител в училищата по изкуствата 31**
- **Учебно-изпитна програма за проверка на способностите по танцово изкуство в училищата по изкуствата 36**
- **Учебно-изпитна програма за проверка на способностите за I и V клас по изобразително изкуство и в VIII за професиите художник-изящни изкуства, художник-приложни изкуства, дизайнер, фотограф, полиграфист, библиотекар, компютърен аниматор, компютърен график, графичен дизайнер, лютиер и каменоделец в училищата по изкуствата.....38**
- **Наредба № 3 от 12.08.2016 г. за условията и реда за утвърждаване на държавния план-прием за училищата по изкуствата и училищата по културата 39**
- **НАРЕДБА за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби 41**
- **Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища през 2017 година.....53**

ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВАТА И ПО КУЛТУРАТА

Училищата по изкуствата и по културата имат свое значимо място в образователната система на България. Тяхната специфика им отрежда статут на културни институти, чието основно предназначение е да осигуряват професионална подготовка и обучение в областта на изкуствата и културата. Министерството на културата финансира и осъществява методическото ръководство на общо 23 училища. В 21 училища по изкуствата се осъществява подготовка по професии в областта на музикалното, танцовото, театралното и изобразителното изкуство, дизайна, полиграфията, фотографията, лютиерството и библиотечното дело, а в 2 училища по културата - профилирана подготовка по древни и съвременни езици и култури.

Една част от училищата са разположени в големи градове, други в региони със силни традиции, с наличие на сходни културни институти. Обучението се провежда по учебни планове и програми, които са съобразени със съвременните тенденции за развитие на изкуствата, с потребностите на културните институти и на българската култура. Учебно-творческият процес се осъществява от изтъкнати педагози и специалисти, които са част от съвременната българска култура.

Учениците имат забележителни изяви у нас и в чужбина - концерти, спектакли, изложби, множество награди от национални и международни конкурси, участия в творчески проекти съвместно с културните институти, както и в международни проекти, които издигат престижа на българската образователна система. Много от тях са стипендианти на Министерството на културата на основание на Наредбата за условията и реда за закрила на деца с изявени дарби, на наши и международни неправителствени организации.

Възпитаници на училищата работят в културни организации и институти в страната и чужбина - опери и оркестри, издателства, библиотеки и музеи, галерии и читалища, школи, средни и висши училища по изкуствата, театри, танцови състави, хорове, ансамбли, електронни медии, киноиндустрия и в много други дейности, свързани с производството и разпространението на културни продукти.

Приемането на ученици в училищата по изкуствата и по културата се извършва по държавен план-прием и по наредби на министъра на културата.

**УЧИЛИЩА ПО ИЗКУСТВАТА И ПО КУЛТУРАТА
ПРИЕМНИ ИЗПИТИ ЗА СПЕЦИАЛНОСТИ, ПРОФЕСИИ
И ПРОФИЛИ ЗА УЧЕБНАТА 2017/2018 ГОДИНА**

- 1. НАЦИОНАЛНО МУЗИКАЛНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБОМИР ПИПКОВ”
СОФИЯ 1504, ул.„Оборище” № 17, тел. 02/943-00-03, факс 02/846-33-38,
e-mail: nmupipkov@abv.bg, <http://www.nmu-bg.org>,**
  - ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА:** пиано, цигулка/виола, виолончело, класическа китара, дървени духови и ударни инструменти;
  - ПЪРВИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, дървени духови инструменти (флейта, обой, кларнет); ударни инструменти, акордеон и народно пеене;
  - ПЕТИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, , акордеон, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене;
  - ОСМИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, флейта, обой, кларнет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, туба, ударни инструменти, акордеон, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене;
  - ДЕВЕТИ КЛАС:** народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене.

- 2. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНО И ТАНЦОВО ИЗКУСТВО
„ДОБРИН ПЕТКОВ” – ПЛОВДИВ 4000, ул. „Иван Вазов” № 23,
тел.032/634-489, 032/269-413, факс 032/624-922,
e-mail: plovdiv_music_school@yahoo.com,
<http://www.plovdivmusicschool.wordpress.com>**
  - ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА:** пиано, цигулка/виола, виолончело, класическа китара, ударни инструменти;
  - ПЪРВИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, арфа, класическа китара, флейта, обой, кларнет, ударни инструменти, акордеон, класически танц;
  - ПЕТИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, , акордеон, народно пеене;
  - ОСМИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, туба, ударни инструменти, акордеон, народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене;
  - ДЕВЕТИ КЛАС:** класическо пеене, поп и джаз пеене.

- 3. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСТВАТА
„ДОБРИ ХРИСТОВ” – ВАРНА 9000, ул. „Стефан Караджа” № 34,
тел. 052/62-07-25, 052/62-07-19, факс 052/62-07-21, e-mail: arts_varna@mail.ru,
<http://www.artschool-varna.com>**
  - ПЪРВИ КЛАС:** пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, класическа китара, флейта, обой, кларнет, ударни инструменти, народни инструменти, народно пеене, класически танц;
  - ПЕТИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, акордеон, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, класически танц, български танци, изобразително изкуство;

- **ОСМИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, туба, ударни инструменти, акордеон, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене, класически танц, български танци, изящни изкуства, рекламна графика.

4. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСТВАТА „ПРОФ. ВЕСЕЛИН СТОЯНОВ” – РУСЕ 7000, ул. ”Пирот” № 12, тел. 082/877-609, 082/834-255, факс 082/877-609, e-mail: nui_ruse@mail.bg, <http://www.artrousse.com>

- **ПЪРВИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, класическа китара, флейта, обой, кларнет, ударни инструменти, акордеон, народно пеене, класически танц, български танци и изобразително изкуство;
- **ПЕТИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, акордеон, кавал, гайда, гъдулка, народно пеене, класически танц, български танци, изобразително изкуство;
- **ОСМИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, акордеон, народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене, български танци, изящни изкуства, рекламна графика, актьорство-драматичен театър;
- **ДЕВЕТИ КЛАС:** класическо пеене и народно пеене.

5. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСТВАТА „ПАНАЙОТ ПИПКОВ” – ПЛЕВЕН 5800, ул. „Кирил и Методий” № 33, тел./факс: 064/82-32-96, e-mail: pleven_art_school@abv.bg, <http://www.nui-pleven.com>

- **ПЪРВИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, класическа китара, флейта, обой, кларнет, ударни инструменти, акордеон, народно пеене;
- **ПЕТИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, акордеон, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, български танци, изобразително изкуство;
- **ОСМИ КЛАС:** пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, туба, ударни инструменти, акордеон, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, поп и джаз пеене, български танци, изящни изкуства, актьорство-драматичен театър;
- **ДЕВЕТИ КЛАС:** класическо пеене.

6. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНО И СЦЕНИЧНО ИЗКУСТВО „ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ” – БУРГАС 8000, ул. „Кавала” № 39, тел. и факс 056/549-450, 056/800- 431, 056/800-531, e-mail: smu_bs@yahoo.com, numsipv@abv.bg; <http://www.numsi profpanchovladigerov.com>

- **ПЪРВИ КЛАС:** пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, ударни инструменти, класически танц;
- **ПЕТИ КЛАС:** пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, класически танц;
- **ОСМИ КЛАС:** пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, класическо пеене, поп и джаз пеене, класически танц, актьорство-драматичен театър, сценичен костюм, рекламна графика.

7. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНИ И СЦЕНИЧНИ ИЗКУСТВА „ХРИСТИНА МОРФОВА” – СТАРА ЗАГОРА 6000, ул. „Армейска” №7, тел.: 042/24-14-33, 042/24-15-33, факс 042/63-97-48, e-mail: metronom_sz@abv.bg, <http://www.metronom-sz.narod.ru>

- ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА: пиано, цигулка, виолончело, блокфлейта, ударни инструменти;
- ПЪРВИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, ударни инструменти;
- ПЕТИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, класически танц, български танци;
- ОСМИ КЛАС: пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, саксофон, тромпет, валдхорна, цугтромбон, туба, ударни инструменти, класическо пеене, поп и джаз пеене, актьорство-драматичен театър;
- ДЕВЕТИ КЛАС: класическо пеене, поп и джаз пеене.

8. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ФОЛКЛОРНИ ИЗКУСТВА „ФИЛИП КУТЕВ” – КОТЕЛ 8970, ул. „Георги Захариев” №2, тел. 0453/422-15, факс: 0453/422-48, e-mail: smu_k_l@mail.bg, <http://www.nufi-kotel.com>

- ПЕТИ КЛАС: кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, акордеон, български танци;
- ОСМИ КЛАС: кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, акордеон, български танци.

9. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ФОЛКЛОРНИ ИЗКУСТВА „ШИРОКА ЛЪКА” – с. ШИРОКА ЛЪКА 4710, обл. Смолян, тел.: 03030/23-33, 03030/23-31, 03030/22-16, факс 03030/23-35, e-mail: nufi_shirokalukka@abv.bg, <http://www.nufi-bg.com>

- ОСМИ КЛАС: кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, български танци.
- ДЕВЕТИ КЛАС: народно пеене

10. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ТАНЦОВО ИЗКУСТВО – СОФИЯ 1113, ул. „Шипченски проход” № 48, тел. 02/892-91-80, факс 02/873-48-23, e-mail: info@nutibg.com, nuti_bg@abv.bg, <http://www.nutibg.com>

- ПЕТИ КЛАС: класически танц, модерен танц, български танци;
- ОСМИ КЛАС: класически танц, модерен танц, български танци.

11. НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ИЗЯЩНИ ИЗКУСТВА „ИЛИЯ ПЕТРОВ” СОФИЯ 1000, бул. „Васил Левски” № 62, тел./факс: 02/987-63-88, канцелария: 02/987-49-26, e-mail: ilia_petrov@abv.bg, <http://hg-iliapetrov.org>

- ОСМИ КЛАС: изящни изкуства – живопис, графика, скулптура, илюстрация и оформление на книгата.

12. НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАЗИЯ „ЦАНКО ЛАВРЕНОВ” ПЛОВДИВ 4000, ул. „Янко Сакъзов” № 2А, тел. 032/960-066, тел. и факс 032/960-067, e-mail: nhg_lavrenov_plovdiv@abv.bg, nhg.lavrenov@gmail.com, <http://www.artschoolplovdiv.info>

- ОСМИ КЛАС: изящни изкуства – живопис, стенопис, графика, скулптура; иконопис, рекламна графика, пространствен дизайн.

- 13. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА СЦЕНИЧНИ И ЕКРАННИ ИЗКУСТВА ПЛОВДИВ 4000, ул. „П.Д.Петков” № 8, тел. 032/62-64-23, 032/62-64-25, факс 032/62-64-23, e-mail: s_kadri@abv.bg, <http://www.skadri.org>**
- ОСМИ КЛАС: сценичен костюм; театрален кино и телевизионен декор; художествено осветление за театър, кино и телевизия; актьор – пантомима.
- 14. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ПЛАСТИЧНИ ИЗКУСТВА И ДИЗАЙН ”АКАД. ДЕЧКО УЗУНОВ”- КАЗАНЛЪК 6100, ул.”Радецки”№ 80, тел. и факс 0431/6 35 75; e-mail: pgpikk@abv.bg, www.art-school.eu**
- ПЕТИ КЛАС: изобразително изкуство;
  - ОСМИ КЛАС: изящни изкуства, рекламна графика, промишлен и пространствен дизайн.
- 15. НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ПОЛИГРАФИЯ И ФОТОГРАФИЯ – СОФИЯ 1408, ж.к. „Стрелбище”, ул.”Златишки проход” № 5, тел. и факс 02/858-21-80, e-mail: npgpf@abv.bg, <http://www.npgpf.com>**
- ОСМИ КЛАС: полиграфия, фотография, графичен дизайн, компютърна графика, компютърна анимация, библиотекознание.
- 16. НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАЗИЯ ”ДИМИТЪР ДОБРОВИЧ” – СЛИВЕН 8800, бул.”Георги Данчев”№ 7, тел. 044/667-349, тел. и факс 667-465, e-mail: nhg_dd@abv.bg, <http://nhgdd-sliven.net>**
- ОСМИ КЛАС: художествена тъкан, иконопис, рекламна графика.
- 17. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА ”СВЕТИ ЛУКА”, СОФИЯ 1303, бул. Сливница № 134, тел. 02/931-90-50, факс 02/931-90-54, e-mail: sv_luka@abv.bg, <http://ngpisvetiluka.com>**
- ОСМИ КЛАС: художествена тъкан, художествена дърворезба, художествена обработка на метали, детски играчки, пространствен дизайн, силикатен дизайн, моден дизайн, рекламна графика.
- 18. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА ”ПРОФ. ВЕНКО КОЛЕВ”– ТРОЯН 5600, ул.”Раковски”15, тел.: 0670/634-11, тел. и факс 0670/546-61, e-mail: chupi@abv.bg, <http://artschool-troyan.com>**
- ПЕТИ КЛАС: изобразително изкуство;
  - ОСМИ КЛАС: художествена керамика, рекламна графика.
- 19. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА „ТРЕВНЕНСКА ШКОЛА” – ТРЯВНА 5350, ул.”Ангел Кънчев”№ 150, тел. 0677/622-91, тел. и факс 0677/621-34, e-mail: artschooltrvavna@unicsbg.net, <http://artschooltrvavna.com>**
- ОСМИ КЛАС: художествена дърворезба, интериорен дизайн, иконопис.
- 20. ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА – СМОЛЯН 4701, кв.”Райково”, ул.”Коста Авраимов”№ 2, тел. и факс 0301/651-86, e-mail: pgpi@abv.bg, <http://artschool-smolyan.hit.bg>**
- ОСМИ КЛАС: рекламна графика, моден дизайн.

21. ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО КАМЕНООБРАБОТВАНЕ -
с. КУНИНО 3140, ул. "Петко Лалов" № 1, община Роман, обл. Враца
тел. 091202/216, факс 091202/238, e-mail: kuninostone@abv.bg,

- ОСМИ КЛАС: скулптура; каменоделство;
- ДЕВЕТИ КЛАС: каменоделство.

22. НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА С ЛИЦЕЙ ЗА
ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА С УЧАСТИЕТО НА
РЕПУБЛИКА ИТАЛИЯ
СОФИЯ 1614, кв „Горна баня”, ул. "Вечерница" № 21, тел. 02/957-86-74,
факс 02/957-86-84, e-mail: nukk@abv.bg, <http://www.nukk.org>,

- ДЕТСКА ГРАДИНА – прием на деца за първа група;
- ПЪРВИ КЛАС – разширено изучаване на чужд език, изобразително изкуство, музика и хореография;
- ОСМИ КЛАС – хуманитарен и природоматематически профили с изучаване на италиански език и култура.

23. НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ДРЕВНИ ЕЗИЦИ И КУЛТУРИ „КОНСТАНТИН-
КИРИЛ ФИЛОСОФ” – СОФИЯ 1360, кв. „Модерно предградие”, ул. "Баба" № 16,
тел. 02/483-79-09, 827-30-06, факс 02/826-21-71,
e-mail: ngdek.bg@gmail.com, <http://www.ngdek.com>

- ОСМИ КЛАС - профилирана подготовка по древни и съвременни езици и култури.

НАРЕДБА № 1 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на деца и ученици в училищата по култура

Издадена от министъра на културата, обн., ДВ, бр. 67 от 26.08.2016 г., в сила от 26.08.2016 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определят условията и редът за приемане и преместване на деца и ученици за предучилищно и училищно образование в училищата по култура към Министерството на културата – Националния учебен комплекс по култура с Лицей за изучаване на италиански език и култура с участието на Република Италия (НУКК) и Националната гимназия за древни езици и култури "Константин-Кирил Философ" (НГДЕК).

Чл. 2. Приемането на ученици в училищата по култура се извършва чрез изпит за проверка на способностите по държавния план-прием за съответния вид специализирана подготовка, класове и профили, който се утвърждава за всяка учебна година и за всяко училище със заповед на министъра на културата.

Чл. 3. (1) При условията и по реда на тази наредба се приемат, преместват и обучават ученици в задължително училищно образование, без да заплащат обучението си, както и ученици след задължителната училищна възраст, които са:

1. български граждани;
2. граждани на друга държава членка;
3. гражданите на трети държави:
  - а) с разрешено постоянно пребиваване в страната;
  - б) получили право на дългосрочно или продължително пребиваване в страната, както и за членовете на техните семейства;
  - в) приети по актове на Министерския съвет;
  - г) приети по международен договор, в който този въпрос е уреден;
  - д) за които това е предвидено в специален закон;
  - е) търсеци или получили международна закрила.

(2) На малолетните и непълнолетните чужденци, търсеци или получили международна закрила по реда на Закона за убежището и бежанците, се осигурява безплатно образование и обучение в училищата по изкуствата при условията и по реда за българските граждани.

(3) Извън случаите по ал. 1 граждани на трети държави, навършили задължителната училищна възраст, се приемат в училищата по изкуствата след полагане на изпит/и за проверка на способностите на места над утвърдения държавен план-прием, като за обучението си заплащат такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(4) Ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания се приемат чрез изпити при условията и по реда на тази наредба.

Чл. 4. (1) В Националния учебен комплекс по култура с Лицей за изучаване на италиански език и култура с участието на Република Италия се приемат деца и ученици:

1. за предучилищна подготовка в детска градина;
2. за специализирана подготовка с прием от I клас;
3. за придобиване на средно образование с прием от VIII клас.

(2) Кандидатите за VIII клас могат да кандидатстват за два профила – хуманитарни науки и природни науки.

Чл. 5. В Националната гимназия за древни езици и култури "Константин-Кирил Философ" се приемат ученици:

1. за специализирана подготовка с прием от V клас;
2. за придобиване на средно образование с прием от VIII клас в един от следните профили: чужди езици, хуманитарни науки или обществени науки.

Чл. 6. (1) Ученици, успешно завършили I, II, III, IV, V или VI клас в неспециализирано училище, спортно училище или училище по изкуства, могат да се преместват и записват в НУКК от началото на следващата учебна година при наличие на свободни или освободени места и при условия и ред, определени от директора на учебния комплекс.

(2) Ученици, успешно завършили V или VI клас в неспециализирано училище, спортно училище или училище по изкуства, могат да се преместват и записват в НГДЕК от началото на следващата учебна година при наличие на свободни или освободени места и при условия и ред, определени от директора на гимназията.

(3) Ученици, които са завършили VIII, IX или X клас в неспециализирано училище, спортно училище или училище по изкуствата, могат да се преместват и записват в училище по културата от началото на следващата учебна година при условия и ред, определени от директора на училището и след полагане на приравнителни изпити по учебни предмети, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове.

(4) Кандидатите по реда на ал. 1, 2 и 3 подават следните документи за преместване в училище по култура:

1. заявление по образец съгласно приложение № 1 или приложение № 2;
2. копие от акта за раждане;
3. копие на документ за последния завършен клас.

(5) Преместването на ученици в училищата по култура се извършва до попълване на групите и паралелките съобразно изискванията за определяне броя на учениците в паралелка, деленето на паралелките на групи и индивидуалното обучение в училищата по култура. Броят на освободените места се обявява в съответното училище до 20 юни.

(6) Директорът на приемащото училище в срок до три работни дни от подаване на искане за преместване и приемане на ученици определя със заповед условията за приемане на ученика и информира родителите (настойниците) и/или ученика. Родителят/настойникът и/или ученикът подписват декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити по ал. 3.

(7) Директорът на приемащото училище в срок до три работни дни след успешно издържан изпит/изпити за проверка на способностите издава служебна бележка, с която потвърждава възможността за записването на ученика, и информира директора на училището, от което идва ученикът.

(8) Ученикът се счита за преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище.

Чл. 7. (1) Резултатите от изпита/изпитите за приема и преместването в училищата по култура се обявяват в сградата на съответното училище в срок до два дни след приключването им. Списъкът с резултатите на кандидатите от положените изпити включва: клас, профил, номер по ред, входящ номер на кандидата, наименование на изпита/изпитите и цифрова оценка.

(2) В срок до два работни дни след приключване на класирането директорът на съответното училище утвърждава със заповед списъка на приетите деца/ученици съгласно утвърдения държавен план-прием, като определя конкретния брой места за съответния вид специализирана подготовка, профил, клас и етап на училищното образование.

(3) Когато в класирането участват близнаци и само единият от тях е приет, другият (другите) се приема над държавния план-прием, при условие че е положил успешно приеман изпит.

(4) Ученици, класирани с еднакви оценки на последното планово място, се приемат над утвърдения държавен план-прием.

Чл. 8. (1) Учениците се записват в училището, в което са приети, с оригиналите на документите в срок, определен със заповед на директора, но не по-малък от 5 работни дни от деня на обявяването на утвърдения списък на приетите деца/ученици в училището. На местата на незаписалите се в срок ученици се приемат следващите по успех.

(2) В срок един работен ден след изтичане на срока за записване на приетите ученици училищата обявяват незаетите места в училището. До попълването на свободните места се приемат кандидатите, следващи по успех в низходящ ред.

(3) При наличие на незаети места училищата имат право да организират допълнителни изпити в периода от 25 август до 5 септември по график, утвърден от директора на училището. Срокът за подаване на документите е най-малко 5 работни дни преди провеждането на изпита. За незаети се смятат местата, за които няма приети ученици, на приети, но незаписали се в срока ученици, на записали се и след това изтеглили документите си ученици.

(4) В срок до 10 дни след приключване на изпитите директорите на училищата изпращат в Министерството на културата информация за изпълнението на държавния план-прием, списък на класираните и приетите ученици за съответния клас и етап на образование, вид специализирана подготовка или профил.

(5) За паралелка или група, за която кандидатите са под норматива за минимален брой ученици или под утвърдените места за прием, държавен план-прием може да се извършва само по решение на министъра на културата след анализ на резултатите от приемните изпити.

Глава втора

ПРИЕМАНЕ НА УЧЕНИЦИ В НАЦИОНАЛНИЯ УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА С ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА

Раздел I

Условия за кандидатстване и приемане на деца за предучилищна подготовка в детската градина и за първи клас

Чл. 9. (1) За предучилищна подготовка в първа група на детската градина могат да кандидатстват деца при навършени 3 години към 31 март или навършващи 4 години в годината на кандидатстването.

(2) За предучилищна подготовка във втора група на детската градина могат да кандидатстват деца при навършени 4 години или навършващи 5 години в годината на кандидатстването само при условие, че има освободени места и броят на децата в група е по-малък от 22.

(3) За предучилищна подготовка в трета група на детската градина могат да кандидатстват деца при навършени 5 години или навършващи 6 години в годината на кандидатстването само при условие, че има освободени места и броят на децата в група е по-малък от 22.

Чл. 10. (1) Родителите на кандидатите по чл. 9, ал. 1 подават до директора на НУКК следните документи:

1. заявление по образец съгласно приложение № 1;
2. ксерокопие от акт за раждане на детето, като се представя и оригиналът за сверяване;
3. лична карта на родител/настойник за сверяване.

(2) Документите за първа група се приемат по график, утвърден със заповед на директора на НУКК, който се обявява в срок не по-късно от 15 март включително.

Чл. 11. (1) Изпитът за проверка на способностите за първа група на детската градина се провежда по график, утвърден със заповед на директора на НУКК, който се обявява на интернет страницата и в сградата на детската градина не по-късно от една седмица преди определената начална дата за неговото провеждане.

(2) Изпитите за проверка на способностите за втора и трета група се провеждат само при наличие на свободни места и по график, утвърден със заповед на директора на НУКК, който се обявява на интернет страницата и в сградата на детската градина не по-късно от

една седмица преди определената начална дата за неговото провеждане. Свободните места за втора и трета група на детската градина се обявяват в срок от 1 до 5 юни в сградата на детската градина, както и графикът за подаване на документи по чл. 10, ал. 1.

(3) Изпитите по ал. 1 и 2 се провеждат еднократно и индивидуално. Родителите на кандидатите не присъстват на изпита.

Чл. 12. (1) Проверката на способностите за постъпване в детската градина цели измерването на общото развитие на кандидатите.

(2) Резултатите от измерването на индивидуалните постижения се изразяват цифрово с количествена оценка от 0 до 100.

(3) Оценката отразява точността в отговорите на кандидата. Тя зависи от обема на задачата, броя на верните и на сгрешените отговори и времето за изпълнението ѝ.

Чл. 13. (1) За ученици в I клас на НУКК могат да кандидатстват деца, които навършват 7 години в годината на кандидатстването. В първи клас могат да кандидатстват и деца, навършващи 6 години към 15 септември, по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

(2) До кандидатстване за I клас не се допускат кандидати, които в годината на кандидатстването завършват I клас в друго училище.

Чл. 14. (1) Родителите на кандидатите за първи клас подават до директора на НУКК следните документи:

1. заявление по образец съгласно приложение № 1;
2. копие от акта за раждане и представят оригинала за сверяване;
3. лична карта на родител/настойник за сверяване.

(2) Документите се приемат по график, утвърден със заповед на директора на НУКК, който се обявява в срок не по-късно от 1 март включително.

Чл. 15. (1) Изпитът за проверка на способностите за първи клас се провежда по график, утвърден със заповед на директора на НУКК.

(2) Графикът по ал. 1 се обявява на интернет страницата и в сградата на НУКК не по-късно от една седмица преди определената начална дата за провеждане на изпита.

(3) Изпитът по ал. 1 е анонимен и се провежда еднократно и групово. Родителите на кандидатите не присъстват на изпита.

Чл. 16. (1) Изпитът за проверка на способностите за постъпване в първи клас цели измерване равнището на развитие на познавателните способности и на творческото мислене на кандидатите, усвояването на учебния материал в предучилищната група.

(2) Резултатите от измерването на индивидуалните постижения се изразяват цифрово с количествени оценки от 0 до 100.

(3) Оценката отразява точността в отговорите на кандидата. Тя зависи от обема и сложността на задачата, броя на верните и на сгрешените отговори и времето на изпълнението ѝ.

Чл. 17. Инструментариумът за провеждане на изпита за проверка на способностите за детската градина и за първи клас се избира от най-малко два проекта, представени от независими екипи, определени със заповед на директора на НУКК.

Чл. 18. (1) Оценяването на децата за предучилищна подготовка в детската градина и на кандидатите за I клас се извършва от комисия, която се състои от специалисти педагози и психолози.

(2) Комисията се назначава от директора на НУКК, който е и неин председател.

Чл. 19. Класирането на децата за постъпване в детската градина и на учениците за постъпване в първи клас се извършва по низходящ ред на получените оценки от изпита.

Чл. 20. Кандидатите, пропуснали без уважителни причини определения ден и час за явяване пред комисията, губят правото си да участват в подбора и класирането. Неявилите се по уважителни причини могат да се явят допълнително в ден и час, определен от директора на НУКК.

Раздел II

Условия за кандидатстване и приемане в осми клас

Чл. 21. (1) За приемане в VIII клас на НУКК могат да кандидатстват ученици, които са завършили основно образование в годината на кандидатстване.

(2) Кандидатите трябва да имат среден успех най-малко мн. добър 5,00 от свидетелството за основно образование и да са положили успешно изпити по български език и литература и по математика от национално външно оценяване.

(3) Учениците, класирани на първо, второ или на трето място на националния кръг на олимпиадата по български език и литература и/или на олимпиадата по математика, имат право да участват в класирането с максимален резултат вместо резултата от национално външно оценяване.

Чл. 22. (1) Кандидатите за участие в приема подават до директора на училището следните документи:

1. заявление за участие в класиране по образец съгласно приложение № 2;
2. копие на свидетелство за завършено основно образование;
3. копие на служебна бележка за резултатите от положените изпити от националното външно оценяване за VII клас по български език и литература и по математика;
4. копие на документ, издаден от Министерството на образованието и науката (МОН), удостоверяващ получения резултат за участие в класирането по чл. 21, ал. 3.

(2) При подаване на документите кандидатите представят за сверяване оригиналите на документите.

(3) В случай че учениците не са получили документ за завършено основно образование към датата на подаване на документите, те представят допълнително копие от него.

(4) Графикът за подаване на документи се определя със заповед на директора и се публикува на интернет страница на НУКК. Минималният срок за приемането на документи не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

Чл. 23. (1) Кандидатите за VIII клас се класират по реда на бала и за двата профила, както следва:

1. за профил хуманитарни науки – утроен брой точки от националното външно оценяване по български език и литература и брой точки от националното външно оценяване по математика и оценката по чужд език, изучаван в седми клас, от свидетелството за основно образование, превърната по скала в точки;

2. за профил природни науки – утроен брой точки от националното външно оценяване по математика и брой точки от националното външно оценяване по български език и литература и оценката по чужд език, изучаван в седми клас, от свидетелството за основно образование, превърната по скала в точки.

(2) Кандидатите по чл. 21, ал. 3 използват оценката от националния кръг на олимпиадата по български език и литература или по математика, организирани от МОН, вместо оценката от национално външно оценяване по български език и литература или по математика за класиране по ал. 1, т. 1 и 2.

(3) Балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване по български език и литература или по математика, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване по предмета, по който не се е явил, се приема за нула точки.

(4) Учениците, получили основно образование в НУКК, се класират по реда на бала и се приемат в VIII клас на местата, утвърдени за държавен план-прием.

(5) Ученици, получили основно образование в друго училище, се класират по реда на бала и се приемат в VIII клас на незаети места по държавен план-прием след записването на приетите ученици по ал. 4. Те подават документи по чл. 22 само в случай, че има обявени свободни места.

(6) Броят на свободните места се обявява в сградата на НУКК и на интернет страницата на учебния комплекс в срок до три дни след записване на приетите ученици по ал. 4.

Глава трета

ПРИЕМАНЕ НА УЧЕНИЦИ В НАЦИОНАЛНАТА ГИМНАЗИЯ ЗА ДРЕВНИ ЕЗИЦИ И КУЛТУРИ "КОНСТАНТИН-КИРИЛ ФИЛОСОФ"

Чл. 24. (1) Изисквания към кандидатите за прием в НГДЕК:

1. за V клас – да са завършили IV клас в годината на кандидатстването;
2. за VIII клас – да имат завършено основно образование в годината на кандидатстването със среден успех не по-нисък от добър 4,00 и с годишни оценки по български език и литература и по история и цивилизация не по-нисък от много добър 5,00.

(2) Ученици от VII клас, класирани на първо, второ или трето място на националния кръг на олимпиадата по история и цивилизация или класирани на първо, второ или на трето място на националния кръг на олимпиадата по български език и литература, могат да участват в класирането с получения от тях резултат вместо резултата от национално външно оценяване.

Чл. 25. (1) Кандидатите подават до директора на гимназията заявление по образец за кандидатстване съгласно приложение № 1 за постъпване в пети клас и заявление по образец съгласно приложение № 2 за постъпване след VII клас, като прилагат копие на акт за раждане.

(2) Допълнително към документите за приемни изпити по ал. 1 се прилагат:

1. за постъпване в V клас – копие на удостоверение за завършен начален етап на основно образование в годината на кандидатстване;
2. за постъпване в VIII клас – копие на свидетелство за завършено основно образование;
3. копие на служебна бележка за резултата от положения изпит по български език и литература от националното външно оценяване след IV клас – за ученици, които постъпват в V клас;
4. копие на служебна бележка за резултата от положения изпит по български език и литература от националното външно оценяване след VII клас – за ученици, които постъпват в VIII клас;
5. копие на документ, издаден от Министерството на образованието и науката (МОН), удостоверяващ получения резултат за участие в класирането по чл. 24, ал. 2.

(3) При подаване на документите кандидатите представят за сверяване оригиналите на документите по ал. 2, т. 1 и 2.

(4) Документите по ал. 1, 2 и 3 се подават в срок, определен със заповед на директора на НГДЕК, който се обявява не по-късно от 15 март.

Чл. 26. (1) Кандидатите за приемане след VII клас полагат изпит по история и цивилизация.

(2) Изпитът по ал. 1 се провежда в НГДЕК по график, определен със заповед на директора, който се обявява в сградата на гимназията и на интернет страницата.

(3) Изпитът по история и цивилизация е писмен и анонимен, състои се от тест с въпроси от учебното съдържание по история и цивилизация за VII клас. Продължителността на изпита е 2 астрономически часа.

(4) Примерният конспект за изпита по история и цивилизация се обявява в гимназията до 31 януари.

(5) Оценяването на кандидатите на изпита по история и цивилизация се извършва от комисия, определена със заповед от директора на гимназията.

(6) Оценката от изпита по история и цивилизация се определя от комисията с точност до 0,25.

(7) В класирането участват само кандидати, които са получили оценка най-малко среден 3,00 на изпита по история и цивилизация.

Чл. 27. Кандидатите за V клас се класират в низходящ ред по реда на бала, който се образува от:

1. оценката по български език и литература и оценките по чужд език, математика и човекът и обществото, включени в задължителната подготовка от удостоверението за завършен IV клас;

2. удвоен брой точки по български език и литература от националното външно оценяване след IV клас.

Чл. 28. (1) Кандидатите за VIII клас се класират в низходящ ред по реда на бала, който се образува от:

1. оценки по български език и литература и история и цивилизация от свидетелството за VII клас, превърнати по скала в точки;

2. удвоен брой точки от националното външно оценяване по български език и литература или резултата от класиране на първо, второ или трето място на националния кръг на олимпиадата по български език и литература, когато се кандидатства по реда на чл. 24, ал. 2;

3. удвоена оценка от изпита по история и цивилизация, превърната по скала в точки, или резултата от класиране на първо, второ или трето място от националния кръг на олимпиадата по история и цивилизация, когато се кандидатства по реда на чл. 24, ал. 2.

(2) Балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване по български език и литература, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване се приема за нула точки.

Глава четвърта **КОНТРОЛ НА ПРИЕМА**

Чл. 29. Приемането и преместването на ученици в училищата по културата се провеждат под контрола на министъра на културата.

Чл. 30. Оценка, поставена от изпитните комисии, са окончателни и преразглеждане не се допуска.

Чл. 31. Възражения от неприети кандидати или техни родители (настойници или попечители) поради допуснати технически грешки при провеждане на изпитите се приемат от директора на съответното училище в срок до 5 работни дни след обявяване на резултатите от класирането. Родителите на неприетите кандидати имат право да разгледат изпитната работа на детето си. Директорът на съответното училище разглежда възраженията и разрешава всички спорни въпроси в срок до 10 работни дни от подаването, като писмено уведомява лицата, подали възражение, за решението си.

Чл. 32. Документацията от приемането и преместването на учениците се съхранява една учебна година.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Допълнителните изпити по чл. 8, ал. 3 за прием на ученици за учебната 2016/2017 година се провеждат при условията и реда на отменените наредби по § 2.

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" и отменя:

1. Наредба № 3 от 1999 г. за приемане на деца и ученици в Националния учебен комплекс по култура с Лицей за изучаване на италиански език и култура с участието на Република Италия (обн., ДВ, бр. 25 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 32 от 2001 г., бр. 25 от 2002 г.; изм. с Решение № 953 от 4.02.2003 г. на ВАС на РБ – бр. 15 от 2003 г., бр. 20 и 57 от 2003 г., бр. 11 от 2006 г., бр. 77 от 2007 г., бр. 76 от 2009 г., бр. 14 и 65 от 2010 г., бр. 59 от 2011 г.).

2. Наредба № 4 от 2002 г. за приемане на ученици в Националната гимназия за древни езици и култури "Константин-Кирил Философ" (обн., ДВ, бр. 25 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 29 и 57 от 2003 г., бр. 11 и 88 от 2006 г., бр. 75 от 2009 г., бр. 26 и 65 от 2010 г., бр. 63 от 2011 г. и бр. 8 от 2013 г.).

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 146, ал. 2, т. 1 и чл. 147 от Закона за предучилищното и училищното образование.

До
Директора на .....
.....
София

З А Я В Л Е Н И Е
за приемане и преместване в училище по култура

от .....
(трите имена на майката/настойника или попечителя)

и от .....
(трите имена на бащата/настойника или попечителя)

адрес ..... ;
тел. .... ;
електронен адрес .....

ГОСПОДИН (ГОСПОЖО) ДИРЕКТОР,

Моля синът (дъщеря) ни .....
.....,

роден (а) на ....., ЕГН ....., да
кандидатства за приемане/преместване в ..... група или в ..... клас.

Прилагам следните документи:

1. .... ;
2. .... ;
3. .... ;
4. .... ;
5. ....

С уважение:

.....
.....

(подписи)

София, ... 20. .... г.

Приложение № 2
към чл. 22, ал. 1, т. 1

До
Директора на .....
.....
София

З А Я В Л Е Н И Е
за приемане и преместване в училище по култура

от .....
(трите имена на кандидата)
адрес: .....
тел.: .....
електронен адрес: .....

ГОСПОДИН (ГОСПОЖО) ДИРЕКТОР,

Моля да участвам в приемната процедура за постъпване в ..... клас с полагане на приемни и/или приравнителни изпити за профилите:

..... ;
..... ;
.....

Прилагам следните документи:

1. .... ;
2. .... ;
3. .... ;
4. .... ;
5. ....

С уважение:
Подпис на кандидата: .....
Подпис на родител: .....
Подпис на настойник: .....

София, ... 20..... г.

**ПРИМЕРЕН КОНСПЕКТ ЗА ПИСМЕН ИЗПИТ
ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ ЗА ПРИЕМ В НГДЕК
СЛЕД VII КЛАС ЗА УЧЕБНА 2017/2018 ГОДИНА**

I. ДРЕВНА ЕЛАДА

1. Егейската цивилизация и раждането на Елада.
2. Троянската война. Залезът на Микенската цивилизация.
3. Античен полис – форми на управление.
4. Спарта през VI-V в. пр.Хр. Устройство, спартанско възпитание, пелопонески съюз.
5. Атина през VI- V в. пр. Хр. Реформите на Солон, Пизистрат, Клистен и Перикъл.
6. Гръко-персийски войни /Йонийско въстание. Атинско-делоски морски съюз/. Пелопонеска война.
7. Култура на древна Елада – „петдесетилетието на Атина” /архитектура, драматургия, образование, философия, музика/.
8. Богове и герои на древна Елада.

II. ЕЛИНИСТИЧЕСКИ СВЯТ

9. Империята на Александър Македонски. Военни походи и управление.
10. Елинистическа цивилизация и култура.

III. ДРЕВЕН РИМ

11. Раждането на Рим /етруски, елини и картагенци/. Създаване и устройство на Римската република – борба между патриции и плебеи.
12. Римска военна експанзия в Средиземноморието – пунически войни; завладяването на Македония и Елада; завоевания на изток.
13. От република към империя - първи и втори триумвират. Принципатът на Август; Юлиево-Клавдиевата и Флавиевата династия. Златен век. Култура, общество, религия на древен Рим.
14. Християнство и църква /I- III век/. Преследване на християните – епохата на мъчениците.
15. Късната Римска империя – управлението на Диоклетиан, Константин Велики и Теодосий Велики. Крах на западната Римска империя.

При подготовката кандидатите трябва да се ръководят от одобрените от министъра на образованието, младежта и науката учебници за 7 клас:

1. История и цивилизация – издателство „Булвест 2000” с автори Васко Арnaudов, Цветан Цветански, Екатерина Михайлова
2. История и цивилизация – издателство „Просвета” с автори Константин Бошнаков, Теодор Леков, Мария Радева
3. История и цивилизация – издателство „АзБуКи Просвета” с автори Маргарита Димова, Дилиана Ботева-Боянова, Румяна Кушева

НАРЕДБА № 2 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата

Издадена от министъра на културата, обн., ДВ, бр. 67 от 26.08.2016 г., в сила от 26.08.2016 г.

Раздел I **Общи положения**

Чл. 1. С тази наредба се определят условията и редът за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата към Министерството на културата.

Чл. 2. Приемането на ученици в училищата по изкуствата се извършва чрез изпити за проверка на способностите по държавния план-прием за съответен клас, вид специализирана подготовка, професия и специалност, който се утвърждава за всяка учебна година и за всяко училище от министъра на културата.

Чл. 3. (1) При условията и по реда на тази наредба се приемат, преместват и обучават ученици в задължително училищно образование, без да заплащат обучението си, както и ученици след задължителната училищна възраст, които са:

1. български граждани;

2. граждани на друга държава членка;

3. гражданите на трети държави:

а) с разрешено постоянно пребиваване в страната;

б) получили право на дългосрочно или продължително пребиваване в страната, както и за членовете на техните семейства;

в) приети по актове на Министерския съвет;

г) приети по международен договор, в който този въпрос е уреден;

д) за които това е предвидено в специален закон;

е) търсещи или получили международна закрила.

(2) На малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила по реда на Закона за убежището и бежанците, се осигурява безплатно образование и обучение в училищата по изкуствата при условията и по реда за българските граждани.

(3) Извън случаите по ал. 1 граждани на трети държави, навършили задължителната училищна възраст, се приемат в училищата по изкуствата след полагане на изпит/и за проверка на способностите на места над утвърдения държавен план-прием, като за обучението си заплащат такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(4) Ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания се приемат чрез изпити при условията и по реда на тази наредба.

Чл. 4. (1) В училищата по изкуствата се приемат ученици:

1. за I и V клас за специализирана подготовка;

2. в VIII клас за придобиване на средно образование и професионална квалификация.

(2) В училищата по изкуствата могат да се приемат и деца за задължително предучилищно образование.

(3) Организацията и графикът на дейностите по приемане на ученици се определят със заповед на министъра на културата не по-късно от 15 март на съответната година.

Чл. 5. Учениците могат да кандидатстват за приемане в неограничен брой училища по изкуствата и неограничен брой видове специализирана подготовка, професии и специалности, като положат съответните изпити за тях. Учениците се записват само по една специалност в зависимост от оценките от изпитите и последователността на посочените желания.

Чл. 6. (1) Ученици, успешно завършили I, II, III, V, VI, VIII, IX или X клас в неспециализирано училище, спортно училище или в училище по култура, могат да се преместват и записват в училище по изкуствата от началото на следващата учебна година

при наличие на свободни или освободени места в приемащото училище след полагане на изпит за проверка на способностите по съответния вид изкуство, професия и специалност.

(2) Ученици, успешно завършили I, II, III, V, VI, VIII, IX или X клас в училище по изкуствата могат да се преместват и записват от началото на следващата учебна година при наличие на свободни или освободени места по друг вид специализирана подготовка, професия и специалност в същото или друго училище по изкуствата след полагане на изпит за проверка на способностите.

(3) Учениците, които са завършили VIII, IX или X клас, полагат и приравнителни изпити по учебни предмети, по които съществува разлика в учебния план, по ред и условия, определени от директора на приемащото училище.

(4) Преместването на ученици в училищата по изкуствата се извършва до попълване на групите и паралелките съобразно изискванията за определяне броя на учениците в паралелка, деленето на паралелките на групи и индивидуалното обучение в училищата по изкуствата. Броят на освободените места по отделните специалности се обявява в съответното училище до 30 юни.

(5) Директорът на приемащото училище в срок до три работни дни след успешно издържан изпит за проверка на способностите издава служебна бележка, с която потвърждава възможността за записването на ученика.

(6) Учениците по ал. 5 в срок 5 работни дни след получаване на удостоверение за преместване, издадено от училището, от което се преместват, представят в приемащото училище копие на училищния учебен план и копие на личния картон на ученика в гимназиална степен.

(7) Преместването на деца за задължително предучилищно образование в училищата по изкуствата може да се извършва целогодишно при наличие на свободни места в приемащото училище.

Чл. 7. (1) Ученици от училище по изкуствата могат да бъдат премествани в друго училище по изкуствата по същия вид специализирана подготовка, професия и специалност без полагане на изпит за проверка на способностите при наличие на свободни или освободени места в приемащото училище, както следва:

1. от I до IV клас през цялата учебна година;
2. от V до XI клас – не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;
3. в XII клас – не по-късно от 30 учебни дни преди края на първия учебен срок.

(2) Учениците по ал. 1, които се преместват в VIII, IX, X или XI клас в училище по изкуствата, полагат приравнителни изпити по учебни предмети, по които съществува разлика в учебния план, по ред и условия, определени от директора на приемащото училище.

(3) Директорът на приемащото училище в срок до три работни дни след получаване на заявлението за преместване издава служебна бележка, с която потвърждава възможността за записването на ученика.

(4) Директорът на училището, от което се премества ученикът, в срок до три работни дни от получаване на служебната бележка предоставя на родителя (настойника, попечителя) удостоверение за преместване, копие на училищния учебен план и копие на личния картон на ученика в гимназиална степен.

(5) Ученици от училище по изкуствата могат да се преместват в друг вид училище по ред и условия, определени в Закона за предучилищното и училищното образование и подзаконовите актове по неговото прилагане.

Чл. 8. (1) Учебно-изпитните програми за проверка на способностите се утвърждават от министъра на културата и се обявяват в училищата и на интернет страницата на Министерството на културата до 31 януари.

(2) Учебно-изпитните програми определят:

1. вида и изискванията на изпитите за проверка на способностите за съответните видове изкуства по класове;
2. продължителността на изпитите.

(3) Приравнителните изпити се провеждат по учебните програми за съответните учебни предмети и при условия и ред, определени от приемащото училище.

Чл. 9. Изисквания към кандидатите за прием:

1. за подготвителна група – да навършват 6 години в годината на кандидатстването; по преценка на родителите или настойниците могат да кандидатстват и деца, които навършват 5 години към 15 септември на съответната година;

2. за I клас – да навършват 7 години в годината на кандидатстването; по преценка на родителите или настойниците могат да кандидатстват и деца, които навършват 6 години към 15 септември на съответната година;

3. за V клас – да завършват IV клас в годината на кандидатстването;

4. за VIII клас – да завършват основно образование в годината на кандидатстването.

Чл. 10. (1) Кандидатите подават до директора на съответното училище заявление по образец съгласно приложение № 1 за кандидати до VII или заявление по образец съгласно приложение № 2 за кандидати след VII клас с подредени желания по специалности и/или професии и с приложени към тях документи:

1. копие на акт за раждане;

2. за постъпване в V клас – копие на удостоверение за завършен начален етап на основно образование;

3. за постъпване в VIII клас – копие на свидетелство за основно образование;

4. за преместване в училище по изкуствата по чл. 6 и 7 от наредбата – копие на документ за последния завършен клас;

5. копие на медицинско свидетелство със заключение, че обучението по специалностите и професиите, за които кандидатства ученикът, не е противопоказано на здравословното им състояние, издадено от личния лекар на ученика;

6. копие на медицинско свидетелство, заверено от ортопед – за кандидати, постъпващи по професиите балетист и танцьор;

7. копие на медицинско свидетелство с резултата от теста за цветоусещане – за кандидати, постъпващи по професиите художник – изящни изкуства, художник – приложни изкуства, дизайнер, фотограф, полиграфист, компютърен аниматор, компютърен график и графичен дизайнер;

8. копие на застрахователна полица "Злополука" за ученици, които полагат изпит по танцово изкуство, за дните на изпита.

(2) При подаване на документите кандидатите представят за сверяване оригиналите на документите по ал. 1.

(3) В случай че учениците към датата на подаване на заявлението по ал. 1 не са получили документ за завършен клас/степен на образование, те представят допълнително копие от него.

(4) Графикът за подаване на документи за всяко училище се определя със заповед на директора и се публикува на интернет страницата на приемащото училище не по-късно от една седмица преди определената начална дата за подаване на документите. Минималният срок за приемането на документи за всяко училище не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

Чл. 11. (1) Документите по чл. 10 се приемат и проверяват от комисия, определена със заповед на директора на училището. При приемането на документите комисията проверява наличието и редовността им, сравнява копията с оригиналите и връща оригиналите на заявителя, завежда във входящ дневник подадените заявления, отбелязва входящия номер и датата на завеждане върху заявлението. Документите се приемат само когато са представени в пълен комплект и са попълнени правилно.

(2) Комисията по ал. 1 информира кандидатите или техните родители за вида на училището, за учебния план, за видовете специализирана подготовка, специалности, професии и за възможностите за кариерно развитие на завършилите пълния курс на обучението.

(3) Училищата организират консултации с кандидатите за различните видове специализирана подготовка, специалности и професии за разясняване на учебно-изпитните програми по график, одобрен от директорите на съответните училища. Графикът се обявява най-късно една седмица преди провеждането на консултациите.

Чл. 12. Конкретните дати, час и място на провеждане на изпитите за всеки клас, вид специализирана подготовка, специалност и професия се публикуват на интернет страницата на училището не по-късно от една седмица преди определената начална дата за провеждане на изпитите.

Чл. 13. (1) Оценяването на кандидатите се извършва от комисия, определена от директора на училището.

(2) Председател на изпитната комисия е директорът на училището или определено от него със заповед длъжностно лице.

(3) Оценките на кандидатите от изпитите в едно училище по изкуствата са валидни за класиране само в същото училище.

(4) Оценяването се извършва по шестобалната система, като най-високата оценка е отличен 6,00, а най-ниската оценка за успешно издържан изпит е среден 3,00, или се оценява с "да" или "не". Получилите оценка слаб 2,00 или "не" на изпит губят право да продължат по-нататъшното си участие в изпитите и не участват в класирането.

(5) Оценката от всеки изпит, който се оценява по шестобалната система, е средноаритметична с точност до 0,01 от оценките на членовете на изпитната комисия, поставени с точност до 0,25.

(6) Оценките, поставени от изпитните комисии, са окончателни и при възражение не се допуска ново оценяване.

(7) Оценките се обявяват непосредствено след приключване на работата на изпитната комисия.

(8) Списъкът с оценките на кандидатите от положените изпити включва: клас, професия/специалност, номер по ред, входящ номер на кандидата, наименование на изпита за съответния вид специализирана подготовка, професия, специалност и цифрова оценка.

Чл. 14. (1) Класирането на кандидатите за съответния вид специализирана подготовка, професия и специалност се извършва в низходящ ред на оценките, получени на изпитите.

(2) В класирането участват само кандидатите, получили окончателна оценка от всеки изпит най-малко среден 3,00.

Чл. 15. (1) В срок до два работни дни след приключване на изпитите директорът на училището утвърждава със заповед списъка на приетите ученици съгласно утвърдения държавен план-прием, като определя конкретния брой места за съответния вид специализирана подготовка, професия, специалност, клас и етап на училищното образование.

(2) Списъкът на класираните и приети ученици съдържа: клас, професия/специалност, номер по ред, входящ номер на ученика, трите имена на ученика, наименование на положените изпити за съответния вид специализирана подготовка, професия, специалност и цифрови оценки.

(3) Списъкът по ал. 2 се публикува на интернет страницата на училището и се поставя в самото училище, като в него не се посочват трите имена на ученика.

(4) Когато в класирането участват близнаци и само единият от тях е приет, другият (другите) се приема над държавния план-прием, при условие че е положил изпит за съответната специалност или вид специализирана подготовка и е получил оценка най-малко 3,00.

(5) Учениците, класирани с еднакви оценки на последното планово място за специалността, се приемат над утвърдения държавен план-прием.

Чл. 16. (1) Учениците се записват в училището, в което са приети, с оригиналите на документите по чл. 10, ал. 1 в срок до 5 работни дни от деня на обявяването на утвърдения списък на приетите ученици в училището. На местата на незаписалите се в срок ученици се приемат следващите по успех.

(2) В срок един ден след изтичане на срока за записване на приетите ученици училищата обявяват незаетите места в училището. До попълването на свободните места се приемат кандидатите, следващи по успех в низходящ ред.

(3) При наличие на незаети места училищата имат право да организират допълнителни изпити в периода от 25 август до 5 септември по график, утвърден от директора на училището. Срокът за подаване на документите е най-малко 5 работни дни преди провеждането на изпита. За незаети се смятат местата, за които няма приети ученици, на приети, но незаписали се в срока ученици, на записали се и след това изтеглили документите си ученици.

(4) В срок до 10 дни след приключване на изпитите директорите на училищата изпращат в Министерството на културата информация за изпълнението на държавния план-прием, списък на класираните и приети ученици за съответния вид специализирана подготовка, професия, специалност, който съдържа клас, пореден номер, трите имена на ученика, наименование на изпитите и цифрови оценки от тях.

(5) За паралелка или група, за която кандидатите са под норматива за минимален брой ученици или под утвърдените места за прием, държавен план-прием може да се извършва само по решение на министъра на културата след анализ на резултатите от приемните изпити, желанията на учениците и спецификата на населеното място.

Раздел II

Класиране и приемане на ученици

Чл. 17. В предучилищна подготвителна група с полудневна организация на учебното време се приемат деца за специализирана подготовка по пиано, цигулка/виола, виолончело, класическа китара, дървени духови инструменти/блокфлейта и ударни инструменти.

Чл. 18. В I клас се приемат ученици за специализирана подготовка по:

1. пиано, акордеон, струнни лъкови инструменти, класическа китара, арфа, дървени духови и ударни инструменти, народни инструменти и народно пеене;
2. класически танц, български танци;
3. изобразително изкуство.

Чл. 19. В V клас се приемат ученици за специализирана подготовка по:

1. пиано, акордеон, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, ударни инструменти, гайда, кавал, гъдулка, тамбура и народно пеене;
2. класически танц, български танци, модерен танц;
3. изобразително изкуство.

Чл. 20. В VIII клас се приемат ученици по професии и специалности от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение:

1. за професиите музикант-инструменталист, музикант-вокалист, акордьор и музикален оформител по специалностите пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, флейта, обой, кларнет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон, туба, саксофон, ударни инструменти, акордеон, класическо пеене, поп и джаз пеене, народно пеене, кавал, гайда, гъдулка, тамбура, акордиране и музикално оформление;

2. за професия балетист и танцьор по специалностите класически танц, български танци и модерен танц;

3. за професия актьор по специалностите драматичен театър, куклен театър и пантомима;

4. за професия художник – изящни изкуства, по специалностите живопис, стенопис, графика, скулптура, илюстрация и оформление на книгата, и за професия художник – приложни изкуства, по специалностите художествена дърворезба, художествена керамика, художествена тъкан, художествена обработка на метали и иконопис;

5. за професия дизайнер по специалностите аранжиране, детски играчки и сувенири, пространствен дизайн, промишлен дизайн, силикатен дизайн, моден дизайн, интериорен дизайн, театрален, кино- и телевизионен декор, театрална кукла, театрален грим и перуки, художествено осветление за театър, кино и телевизия, рекламна графика и сценичен костюм;

6. за професия графичен дизайнер, специалност графичен дизайн;

7. за професия компютърен график, специалност компютърна графика;

8. за професия полиграфист, специалност полиграфия;

9. за професия фотограф, специалност фотография;

10. за професия лютниер, специалност класически инструменти и специалност народни инструменти;

11. за професия библиотекар, специалност библиотекознание;

12. за професия компютърен аниматор, специалност компютърна анимация;

13. за професия каменоделец по специалността каменоделство.

Чл. 21. Приемните изпити за специалностите по музикално изкуство са:

1. за предучилищна подготвителна група и за I клас – изпит по солфеж;

2. за V клас:

а) за всички специалности, с изключение на посочените в буква "б" – изпит по музикален инструмент и изпит по солфеж;

б) за специалностите: арфа, контрабас, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон и народни инструменти – кавал, гайда, гъдулка и тамбура – изпит по солфеж, като по желание кандидатите за духови инструменти могат да положат и изпит по съответния музикален инструмент – обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон;

3. за V клас – за специалност народно пеене – изпит по народно пеене и изпит по солфеж;

4. за VIII клас – за всички специалности от професия музикант-инструменталист, акордьор и музикален оформител – изпит по музикален инструмент и изпит по солфеж;

5. за VIII клас – за специалностите народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене – изпит за специалността и изпит по солфеж.

Чл. 22. Кандидатите за I клас за специалностите класически танц и български танци, за V или VIII клас за специалностите класически танц, български танци и модерен танц полагат изпит за проверка на способностите за специалността, който се състои от два етапа. На първия етап кандидатите се оценяват с "да" или "не". До втори етап се допускат получените оценка "да". Оценката от втория етап е средноаритметична от оценките, поставени от членовете на изпитната комисия.

Чл. 23. Кандидатите за VIII клас за професия актьор за специалностите драматичен театър, куклен театър и пантомима полагат изпит за проверка на способностите за съответната специалност.

Чл. 24. (1) Кандидатите за I и за V клас за специализирана подготовка по изобразително изкуство полагат изпит по рисуване и за VIII клас за професиите художник – изящни изкуства, художник – приложни изкуства, дизайнер, фотограф, компютърен аниматор, компютърен график, графичен дизайнер и каменоделец, полагат изпит по рисуване.

(2) Кандидатите за VIII клас за професия художник – изящни изкуства, кандидатстват общо по специалностите живопис, графика, скулптура, илюстрация и оформление на книгата, като разпределението им по съответната специалност се извършва след завършен X клас.

(3) Кандидатите за VIII клас за професия полиграфист и за професия библиотекар полагат изпит по български език и литература.

(4) Кандидатите за VIII клас за професия лютниер полагат изпит по рисуване и по музика.

Чл. 25. Кандидатите се класират, както следва:

1. за предучилищна подготвителна група и за I клас по музикално изкуство – въз основа на оценката от изпита по солфеж;

2. за V клас за всички специалности (без арфа, контрабас, обой, кларнет, фагот, медни духови и народни инструменти) – въз основа на оценката от изпита по музикален инструмент; когато кандидатите имат еднакви оценки от изпита по музикален инструмент, те се класират въз основа на оценката по солфеж; класирането на кандидатите за специалностите арфа, контрабас, обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон и народни инструменти се извършва въз основа на оценката от изпита по солфеж; кандидатите за духови инструменти – обой, кларнет, фагот, тромпет, валдхорна, цугтромбон, които са положили изпит по солфеж и по избраната от тях специалност, се класират въз основа на оценката по специалността;

3. за VIII клас за професиите музикант-инструменталист, акордьор и музикален оформител – въз основа на оценката от изпита за специалността; когато кандидатите имат еднакви оценки от изпита по специалността, те се класират въз основа на оценката по солфеж;

4. за специалностите класически танц, български танци и модерен танц – въз основа на оценката от втория етап на изпита за специалността;

5. за професиите и специалностите по чл. 18, т. 3, чл. 19, т. 3 и чл. 20, т. 3 – 13 – въз основа на оценката от изпита за съответната специалност.

Чл. 26. (1) Кандидатите, които са класирани, но не са приети по специалностите съобразно посочените от тях желаня, могат да бъдат насочвани за класиране и приемане по друга специалност, когато по нея не са класирани и приети съответният брой ученици по утвърдения план-прием. класирането се извършва по предложение на комисията, определена от директора на училището.

(2) Класирането по ал. 1 на кандидатите по чл. 17, чл. 18, т. 1, чл. 19, т. 1 и чл. 20, т. 1 се извършва въз основа на оценката по солфеж.

(3) Класирането по ал. 1 на кандидатите по чл. 18, т. 2, чл. 19, т. 2, чл. 20, т. 2 и 3 се извършва след полагане на допълнителен изпит по съответната специалност.

(4) Класирането по реда на ал. 1 на кандидатите по чл. 20, т. 4 – 13 се извършва въз основа на успеха от положения изпит.

Раздел III

Контрол на приема

Чл. 27. Приемането и преместването на ученици в училищата по изкуствата се провеждат под контрола на министъра на културата.

Чл. 28. Оценките, поставени от изпитните комисии, са окончателни и преразглеждане не се допуска.

Чл. 29. Възражения от неприети кандидати или техни родители (настойници или попечители) поради допуснати технически грешки при провеждането на изпитите се приемат от директора на съответното училище в срок до 5 дни след обявяване на резултатите от класирането. Директорът разглежда възраженията и разрешава всички спорни въпроси в срок до 10 работни дни от подаването им, като писмено уведомява лицата, подали възражения, за решението си.

Чл. 30. Документацията по приемането и преместването на учениците се съхранява една учебна година в приемащото училище.

Чл. 31. По желание на кандидатите съответното училище издава служебна бележка по образец съгласно приложение № 3, с която се удостоверяват резултатите от положените изпити.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Допълнителните изпити по чл. 16, ал. 3 от тази наредба за прием на ученици в VIII клас за учебната 2016/2017 г. се провеждат по реда на отменената Наредба № Н-5 от 2008 г. за приемане на ученици в училищата по изкуствата (обн., ДВ, бр. 81 от 2008 г.; изм., бр. 66 от 2010 г., бр. 97 от 2011 г., бр. 92 от 2012 г. и бр. 16 от 2014 г.).

§ 2. Изпити за прием в IX клас на ученици за професиите по чл. 15 от отменената

Наредба № Н-5 от 2008 г. за приемане на ученици в училищата по изкуствата за учебната 2017/2018 г. се провеждат по реда на същата наредба.

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 146, ал. 2, т. 1 и чл. 147 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1
към чл. 10, ал. 1

ДО
ДИРЕКТОРА НА

.....

З А Я В Л Е Н И Е
за кандидати до VII клас

от .....
(трите имена на майката)
и от .....
(трите имена на бащата)
адрес: .....
.....
тел.: .....
електронен адрес: .....

ГОСПОДИН (ГОСПОЖО) ДИРЕКТОР,

Моля синът/дъщеря ни .....
....., роден(а) на .....
ЕГН ..... , да бъде допуснат(а) до приемни изпити за постъпване
в ..... клас за вид специализирана подготовка/специалност .....
..... ПО:
1. ....;
2. ....;
3. ....

Прилагаме следните документи:

1. ....;
2. ....;
3. ....

С уважение:

1. ....
2. ....

(подпис на
родители/настойници)

София, ... 20. .... г.

ДО
ДИРЕКТОРА НА

.....

З А Я В Л Е Н И Е
за кандидати след VII клас

ОТ .....,
(трите имена на кандидата)

ЕГН ....., адрес: .....

....., тел.: .....,

електронен адрес: .....

ГОСПОДИН (ГОСПОЖО) ДИРЕКТОР,

Моля да бъде допуснат до приемни изпити
за постъпване в ..... клас по професии и
специалности, подредени по реда на желанията ми, както следва:

1. ....;
2. ....;
3. ....;
4. ....;
5. ....;
6. ....;
7. ....;
8. ....

Прилагаме следните документи:

1. ....;
2. ....;
3. ....

С уважение:

Подпис на кандидата:

.....

Подпис на родители

(попечители): .....

Гр. .... 20. .... г.

С Л У Ж Е Б Н А Б Е Л Е Ж К А

за резултатите от положени изпити в средните
училища по изкуствата

.....
.....
(пълно наименование и местонахождение на училището)

издава настоящата служебна бележка на кандидата

.....
.....,
(трите имена на кандидата)

вх. № ....., ЕГН .....,

в уверение на това, че е положил следните изпити:

1. .... оценка ..... (.....)
2. .... оценка ..... (.....)
3. .... оценка ..... (.....)

Директор: .....

(име и фамилия)

Дата: ..... г.

График
на дейностите по приемане на ученици в училищата по изкуствата
за учебната 2017-2018 година

№	Вид дейност	Срок
	За I клас:	
1.	Подаване на документи за кандидатстване – по график, определен от директора на училището.	не по-кратък от 5 работни дни в периода 27.03.– 13.04.2017 г.
2.	Провеждане на изпити за проверка на способностите – по график, определен от директора на училището.	18 – 22 април
3.	Обявяване на резултатите от изпитите.	непосредствено след приключване на работата на изпитната комисия
4.	Обявяване на списъците с приетите ученици.	в срок до 2 работни дни след приключване на изпитите
5.	Записване на приетите ученици.	в срок до 5 работни дни от деня на обявяване на утвърдения списък на приетите кандидати
6.	Обявяване на записалите се ученици и броя на незаетите места.	в срок от 1 работен ден след изтичане на срока за записване на приетите ученици
7.	Попълване на незаетите места и записване на приетите ученици.	по график, утвърден от директора на училището, но не по-късно от 25.06.2017 г.
10.	Утвърждаване на осъществения държавен план-прием	до 30.06.2017 г.
	За V, VIII и IX клас:	
1.	Подаване на документи за кандидатстване – по график, определен от директора на училището.	в срок не по-кратък от 5 работни дни в периода от 30.05 до определената дата за провеждане на изпитите от директора на училището.
2.	Провеждане на изпити за проверка на способностите.	12.06.- 27.06.2017 г., по график на училището.
3.	Обявяване на резултатите от изпитите за проверка на способностите.	непосредствено след приключване на работата на изпитната комисия.
4.	Обявяване на списъците с приетите ученици.	в срок до 2 работни дни след приключване на изпитите
5.	Записване на приетите ученици	по график на училището, но не по-късно от 07.07.2017 г.
6.	Обявяване на записалите се ученици и броя на незаетите места.	до 11.07.2017 г.
11.	Попълване на незаетите места и записване на учениците.	в срок до 14.07.2017 г. по график на училището.
12.	Утвърждаване на осъществения държавен план-прием	до 20.07.2017 г.

Забележка:

Графикът за подаване на документи за всяко училище се определя със заповед на директора и се обявява не по-късно от една седмица преди определената начална дата за подаване на документите в приемащото училище.

**УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ
ПО МУЗИКАЛНО И СЦЕНИЧНО ИЗКУСТВО ПО ПРОФЕСИИТЕ
МУЗИКАНТ-ИНСТРУМЕНТАЛИСТ, МУЗИКАНТ-ВОКАЛИСТ,
АКТЬОР, АКОРДЬОР И МУЗИКАЛЕН ОФОРМИТЕЛ**

ПРИЕМНИ ИЗПИТИ

за специалностите пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, духови и ударни инструменти, акордеон, класическа китара, арфа, тамбура, гъдулка, кавал, гайда, народно пеене, класическо пеене, поп и джаз пеене, акордиране, музикално оформление, драматичен и куклен театър

I. Приемане на ученици в начален и прогимназиален етап по музикално изкуство

Кандидатите полагат приемни изпити, както следва:

Подготвителна група с изучаване на пиано, цигулка/виола, виолончело, класическа китара, блокфлейта и ударни инструменти – практически изпит, който включва:

- изпяване на заучена песен по зададен начален тон.
- подражателно възпроизвеждане на кратки мелодични фрази с текст.
- подражателно повторение със сричката „та” на метроритмично организирани фрази.

Първи клас с изучаване на пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, акордеон, дървени духови инструменти, ударни инструменти, народно пеене и народни инструменти:

Изпит по солфеж, който включва:

- изпяване на песен от зададен тон;
- подражателно възпроизвеждане на мелодични фрази и отделни гласове от хармонични интервали и акорди в мажор и минор;
- подражателно повторение със сричката “та” на метроритмично организирани фрази върху един тон;
- отгатване на единични тонове в до мажор.

Пети клас:

А. Изпит по специалността;

Б. Изпит по солфеж.

Изисквания за изпита по специалността:

Пиано: един етюд измежду: Черни, оп. 849 или от други автори с подобна трудност; Бах – полифонична пиеса; класическа сонатина I част; пиеса по избор.

Цигулка: една гама по избор с тризвучия и септакорди в две или три октави, един етюд от трудността на Мацас, оп. 36, I и II тетрадка; Донт, оп.37; Кайзер, III тетрадка; Ел.Генева – II, III, IV, V позиции и тяхното свързване и др.; I или II и III част от концерт или концертно от трудността на Ридинг, оп. 21, 24, 25; Комаровски ла мажор, ми минор, Хубер, Аколай – ла минор; Вивалди – ла минор, сол мажор и др.; една пиеса от трудността на тези в сборниците Малкият цигулар III, IV и IVa свитък, Христоматия за III и IV клас, Юношески албум; Юный скрипач – II и III свитък, Барток – За децата и др.

Виола: гама фа или сол мажор в две октави, мажорно и минорно тризвучие; един етюд от трудността на Сит и Волфарт; една част от концертно – О.Ридинг оп.36, Ф.Кюхлер – оп.12 сол мажор или други от същата трудност; една пиеса по избор от трудността на Кабалевски – Галоп, Щрайхарт – Малък валс и др.

Кандидатите за специалността виола могат да се явят на изпит с цигулка, като изпълнят програмата за приеман изпит по цигулка.

Виолончело: една гама в две или три октави - до, сол, ре, с Т5 и D7; един етюд от Христоматия за 2, 3 и 4 клас за ДМШ или Дотцауер – 1-ва тетрадка; две пиеси по избор на кандидата от Христоматия за 2, 3 и 4 клас.

Контрабас и арфа: изпит само по солфеж

Флейта:

Гама по избор, един етюд и пиеса.

Обой, кларинет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон – изпит само по солфеж

Ударни инструменти: кандидатите полагат изпит по ксилофон и малък барабан: гама по избор; пиеса за ксилофон с акомпанимент на пиано от Д.Палиев, Моцарт, Л.Делиб и др.; два етюда за малък барабан – единият в неравноделен размер от Д.Палиев.

Акордеон: една гама в две октави в право движение с къси и дълги арпежи в основен вид; етюд по избор; една пиеса от български автор или в народен дух /може хоро в неравноделен размер/.

Класическа китара: една гама до два знака, един етюд от Карули, Каркаси и др.; две леки пиеси по избор на кандидата от Сор, Карули, Каркаси. Изискванията по солфеж са същите като за специалността арфа.

Изисквания за изпита по солфеж за V клас за специалностите пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, духови инструменти, ударни инструменти, акордеон, класическа китара и арфа:

- изпяване и транспониране на заучена песен по зададен Т5, Т6, Т6/4;
- подражателно възпроизвеждане на едногласни фрази, хармонични интервали и акорди – диатоника и хроматика;
- отгатване с тонови имена на единични тонове, фрази, хармонични интервали в до мажор и ла минор, натурален, хармоничен и мелодичен вид;
- транспониране на мелодична фраза с тонови имена в еднозначни тоналности – мажор и минор;
- четене на ноти на басов ключ – само за специалността арфа.

Изисквания за изпита по специалностите народни инструменти и народно пеене за V клас:

Кавал, Гайда, Гъдулка, Тамбура: - изпит по солфеж.

Народно пеене: изпълнение на три песни в различни размери по избор на кандидата.

Изисквания за изпита по солфеж за V клас за специалностите по народни инструменти и народно пеене:

- изпяване и транспониране на песен по зададен тон;
- възпроизвеждане с глас на кратки мелодични фрази, интервали и тризвучия;
- подражателно възпроизвеждане на ритъм;
- отгатване на тонове в до мажор и четене на ноти на виолинов „сол” ключ.

II. Приемни изпити за професия музикант-инструменталист, музикант-вокалист, актьор и акордьор, след VII клас:

Кандидатите за професия музикант-инструменталист и за професия акордьор полагат следните приемни изпити:

A. Изпит по специалността;

Б. Изпит по солфеж.

Изисквания за изпита по специалността:

Пиано – два етюда по избор от Черни, оп.299, III и IV тетрадка и оп. 740 или Крамер. Тригласна инвенция или главна част от френска или английска сюита от Бах; I част от класическа соната от Хайдн, Моцарт или Бетховен (със средна трудност) и пиеса по избор.

Цигулка – една гама по избор от сол, ла, си бемол, до и ре в три октави, в единични тонове, мажор, мелодичен и хармоничен минор; разложени квинтакорд, сектакорд и квартсектакорд, доминантов и умален септакорд, построени върху основния тон на гамата. Един етюд по избор от трудността на Кройцер, Мацас I или II тетрадка, Донт, оп.37, или Фиорило. Една пиеса или две части от соната (бавна и бърза) на Корели, Хендел, Хайдн, Моцарт, Данкла или друг автор; I или II и III част от концерт измежду Нардини, Льоклер, Щамиц, Виоти № 20 и 23, Роде №№ 6, 7 и 8, Тартини – ре минор, Вивалди – сол минор, ми мажор, ла мажор, Бах – ла минор, Хайдн, Моцарт и други със същата трудност.

Виола – гами до, ре, ми бемол в три октави, с тризвучия и сектакорди; един етюд от Мацас I тетрадка или друг с подобна трудност; пиеса по избор от трудността на Ж.Ф.Рамо – Гавот, М.Регер – Романс, Фиоко – Алетро; една част концертино – О.Ридинг, оп. 25 сол мажор, Телеман – каонцерт II част, или други от същата трудност. Кандидатите могат да се явят на изпит по виола, като изпълнят програмата за приеман изпит по цигулка.

Виолончело – една гама в три октави, мажор и минор с T5 и D7; един етюд от Дотцауер – I или II тетрадка; Сонатина – I част от Бревал – до мажор, Ромберг – си бемол мажор; Голтерман – Концерт № 4 – I част или Нелк – Концертино; една пиеса от Христоматия за 5 – 7 клас на ДМШ от трудността на Бетовен – Контраданс или Чайковски – Неаполитански танц.

Контрабас – гама ре мажор в една октава или ми и сол мажор в две октави с T5 и D7; един етюд от трудността на Т.Тошев, Храбе, Раков, Гедике и др., една пиеса от Христоматия за контрабас, Сборник класически пиеси за контрабас /ред.Хоменко/ и др. от същата трудност; предкласическа соната – бавна и бърза част или концертино.

Арфа – един етюд, предкласическа пиеса и една пиеса по избор на кандидата.

Класическа китара – една гама до 4 знака, мажор и минор (хармоничен и мелодичен), в две октави с тризвучия; един етюд от трудността на Каркаси, Карули, Сор, Джулиани, Прауер и др.; полифонична пиеса; две пиеси по избор на кандидата.

Духови инструменти – една от посочените гами: до мажор, ла минор, сол мажор, ми минор, фа мажор, ре минор, ре мажор, си минор, си бемол мажор, сол минор, ла мажор, фа диес минор, до минор, с разложени акорди, доминантов и умален септакорд с обръщение; два етюда и една пиеса.

Саксофон – една от посочените гами до два знака: до мажор, ла минор, сол мажор, ми минор, фа мажор, ре минор, ре мажор, си минор, с разложени акорди, доминантов и умален септакорд с обръщения; два етюда по избор от Л. Нихауз и една жанрова пиеса /джаз-стандарт, джаз и поп теми, евъргрийни/.

Ударни инструменти – кандидатите полагат изпит по ксилофон, малък барабан и тимпани. По ксилофон изпълняват: гама по избор; пиеса за ксилофон с акомпанимент на пиано; за малък барабан - два етюда с акомпанимент на пиано, единият в неравноделен размер от трудността на “Събуждане”, ”Дайчово”, ”Лудо-младо”, ”Триумф” от Д.Палиев; за два тимпана - един етюд по избор.

Акордеон – гами до 2 знака, мажорни и минорни, в право движение, къси и дълги арпежи в основен; един етюд от школите за напреднали от Л.Панайотов - № 3, 4, 18, 21, 64; Хр.Радоев - № 91,95,101,104,105 и др. от същата трудност; двугласна fuga или инвенция от Бах или полифонична пиеса; една пиеса и едно хоро в неравноделен размер.

Гайда и кавал – една безмензурна мелодия; по една пиеса в размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8; една народна песен, която да се пее и свири от различни тонове; възпроизвеждане чрез инструмента на музикална фраза, зададена от комисията; разпознаване на различни размери.

Гъдулка - една безмензурна мелодия; по една пиеса в размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8; една народна песен, която да се пее и свири от различни тонове; възпроизвеждане чрез инструмента на музикална фраза, зададена от комисията; разпознаване на различни размери.

Тамбура – по една пиеса в размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8 (едната по възможност “Дидината” из сб. “Пиеси за тамбура със съпровод на пиано” – Т. Прашанов); една народна песен, която да се свири и пее от кандидата от различни тонове; свирене на мажорни и минорни акорди; възпроизвеждане чрез инструмента на музикална фраза, зададена от комисията; разпознаване на различни размери.

Акордиране и музикален оформител – по програма, съответстваща на изискванията за изпит по специалността за професия музикант-инструменталист.

Изисквания за изпита по солфеж:

А. Приемният изпит по солфеж за специалностите пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, духови и ударни инструменти, акордеон и акордиране се провежда в два варианта, определени от съответното училище:

Първи вариант – устен изпит:

1. подражателно възпроизвеждане на мелодична фраза, хармонични интервали и акорди – диатоника и хроматика;
2. отгатване на единични тонове, фрази, хармонични интервали, главни тризвучия и обръщанията им в тоналности до два знака в мажор, натурален, хармоничен и мелодичен минор;
3. транспониране на мелодична фраза с тонови имена в тоналности до два знака;
4. солфежиране от пръв поглед на един солфеж в мажор или минор – диатоника до два знака.

Втори вариант – писмен и устен изпит:

писмен:

1. едногласна диктовка в тоналности до два знака в мажор, натурален, хармоничен и мелодичен минор по зададен тон “ла”;
2. единични хармонични интервали, главни тризвучия и обръщанията им в тоналности до два знака в натурален мажор и хармоничен минор.

устен: изпяване на солфеж от пръв поглед в тоналности до два знака в натурален мажор, натурален, хармоничен и мелодичен минор по зададен тон “ла”. Солфежът се определя чрез жребий по време на изпита.

Б. Приемният изпит по солфеж за специалностите гайда, кавал, гъдулка и тамбура включва:

1. транспониране на заучена народна песен от зададен тон;
2. отгатване на мажорни и минорни тризвучия;
3. подражателно възпроизвеждане на хармонични интервали и акорди;
4. възпроизвеждане на музикални фрази в различни размери и отгатване на размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8, 11/16;
5. отгатване на тонове в до мажор и ла минор;
6. солфежиране от пръв поглед на един музикален откъс в равноделен размер в тоналност до 1 знак и един откъс в неравноделен размер в до мажор и ла минор, определени чрез жребий.

Кандидатите за професия музикант-вокалист полагат следните приемни изпити след VII и VIII клас:

А.Изпит по специалността;

Б.Устен изпит по солфеж.

Изисквания за изпита по специалност народно пеене – за VIII и IX клас:

- разпяване с подготвена от кандидата бърза песен;
- възпроизвеждане чрез изпяване на музикална фраза, зададена от комисията;
- изпяване на три хороводни и една безмензурна песен с рецитация.

Забележка: Текстовете на песните се представят на изпитната комисия.

Изисквания за изпита по специалност класическо пеене – за VIII и IX клас:

Изпит по специалността: разпяване за проверка на гласовите данни, изпълнение на един вокализ - Конконе, Абт, Лютген, на една песен или лека ария, рецитация на басня или стихотворение;

Изисквания за изпита по специалност поп и джаз пеене – за VIII и IX клас:

Изпит по специалността: разпяване за проверка на гласовите данни, изпълнение на три песни, от които една от български композитор: Могат да бъдат изпълнени и арии от мюзикъл или песни със стилова насоченост „джаз”, рецитация на басня или стихотворение.

Изисквания за устен изпит по солфеж за VIII и IX клас за специалност народно пеене:

транспониране на заучена народна песен от зададен тон; отгатване на мажорни и минорни тризвучия; подражателно възпроизвеждане на хармонични интервали и акорди; възпроизвеждане на музикални фрази в различни размери и отгатване на размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8, 11/16; отгатване на тонове в до мажор и ла минор; солфежиране от пръв поглед на един музикален откъс в равноделен размер в тоналност до 1 знак и един откъс в неравноделен размер в до мажор и ла минор, определени чрез жребий.

Изисквания за устен изпит по солфеж за VIII и IX клас за специалностите класическо пеене и поп и джаз пеене:

изпяване и транспониране на песен от зададен Т5, Т6, Т6/4; подражателно възпроизвеждане на фрази, хармонични интервали и акорди; отгатване на единични тонове, фрази, хармонични интервали, главни тризвучия и обръщанията им в тоналностите до мажор и ла минор; изпяване от пръв поглед на един солфеж в мажор или минор – диатоника в тоналности до 1 знак;

Забележка:

Кандидатите, които се явяват на приемни изпити за V, VIII и IX клас, задължително изпълняват материала по музикален инструмент и пеене наизуст, с изключение за кандидатите по специалност ударни инструменти, които могат да ползват нотен текст за мембранните инструменти.

В случаите когато е необходим корепетитор, той се осигурява от съответното училище. Използване на друг музикален съпровод не се допуска.

III. Приеман изпит за професия актьор:

А/специалност драматичен театър и специалност куклен театър:

Проверка на артистичните, пластичните и музикални умения на кандидата:

- изпълнение на предварително подготвена басня, драматичен или комичен монолог;
- изпълнение на една предварително подготвена песен;
- изпълнение на поставена от комисията пластична задача.

Б/специалност пантомима:

Проверка на координация и ритмично чувство, танцовални заложби, пластичност и акробатически способности на кандидата:

- изпълнение на два пантомимически етюда /като основа да послужи текст от басня или приказка/; времетраене до 2 минути

- изпълнение на два танца в различни стилове /класически, характерни, модерни, спортни и т. н./; времетраене до 2 минути.

Забележка:

Кандидатите могат да ползват за съпровод корепетитор, осигурен от съответното училище, или звукозапис на CD избран от кандидата. Кандидатите се явяват в удобно игрално облекло. При нужда комисията поставя допълнителна сценична задача.

УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ПО ТАНЦОВО ИЗКУСТВО В УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВА

I. ПРИЕМЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ “КЛАСИЧЕСКИ ТАНЦ” И „БЪЛГАРСКИ ТАНЦИ” ЗА ПОСТЪПВАНЕ В I КЛАС

A. Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло и други);
- проверка на физическите качества, съобразно специфичните изисквания в танца (шаг, гъвкавост, отскок, падьом, отвореност на краката).

B. Втори етап:

- проверка на танцувалните и артистичните качества, музикалността и ритмичността чрез изпълнение на импровизация по съответния вид музика – класическа или фолклорна, посочена от комисията.

II. ПРИЕМЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ КЛАСИЧЕСКИ ТАНЦ, БЪЛГАРСКИ ТАНЦИ И МОДЕРЕН ТАНЦ ЗА ПОСТЪПВАНЕ В V КЛАС

A. Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцово изкуство (фигура, пропорции, тегло и други);
- проверка на физическите качества, съобразно специфичните изисквания в танца (шаг, гъвкавост, отскок, падьом, отвореност на краката).

B. Втори етап:

- оценяване на танцувалните и артистичните качества, музикалността и ритмичността чрез отмерване на тактове с различни размери и чрез изпълнение на импровизация по съответния вид музика – класическа, фолклорна или модерна, посочена от комисията, съобразно специалността;
- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта, съобразно специалността.

III. ПРИЕМЕН ИЗПИТ ЗА ПРОФЕСИЯ БАЛЕТИСТ И ПРОФЕСИЯ ТАНЦЬОР СЛЕД VII КЛАС

A. Приемени изпити за професия балетист, специалност класически танц:

Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло, шаг, гъвкавост, падьом, отвореност на краката, отскок).

Втори етап:

- проверка на артистичните и танцувални качества, ритмичност, техника, умение и подготовка на кандидатите чрез класически екзерсис, проведен от учител по време на изпита, включващ станка, среда, алегро, а за момичетата и палци, базирани върху материал от учебната програма за VII клас - 3-та професионална балетна година, утвърдена от министъра на културата.

Б. Приеман изпит за професия танцьор, специалност български танци:

Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло, шаг, гъвкавост, падьом, отвореност на краката, отскок).

Втори етап:

- изпълнение на основни характерни танцови движения от различните етнографски области или кратки комбинации по избор на кандидата;

- проверка на музикалността и ритмичността чрез отмерване на тактове в различни размери 2/4, 5/8, 7/8, 8/8, 9/8, 11/16, 12/16, 13/16, 15/16;

- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта;

- демонстриране на популярни български хора – „Дунавско хоро”, „Еленино хоро”, „Самоковско хоро”, „Пайдушко хоро”, „Дайчово хоро”, „Ганкино хоро”, „Арап”, както и надиграване на ръченица.

В. Приеман изпит за професия танцьор, специалност модерен танц:

Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло, шаг, гъвкавост, падьом, отвореност на краката, отскок);

Втори етап:

- изпълнение на зададени задачи от комисията, самостоятелно и по групи, за проверка на двигателните, танцувалните и артистичните способности, оригиналност и ритмичност:

- повтаряне на ритмическо упражнение, зададено от изпитващия;

- ход в пространството по зададени от корепетитора ритъм и темпо;

- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта:

- кратка комбинация на земя;

- кратка комбинация със скокове;

- кратка комбинация с елементи от Адажио и въртения;

- кратка танцова импровизация по зададена от комисията музика.

Забележка: Всички приемни и приравнителни изпити за професиите балетист, специалност класически танц и професия танцьор, специалност български танци и специалност модерен танц, се провеждат с корепетитор и музикални записи, осигурени от съответното училище. Използване на друг музикален съпровод не се допуска. Кандидатите се явяват с игрално облекло, определено от съответното училище.

УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ЗА ПРИЕМ В I И V КЛАС ЗА
СПЕЦИАЛНОСТ ИЗОБРАЗТЕЛНО ИЗКУСТВО И В VIII КЛАС ЗА ПРОФЕСИИТЕ
ХУДОЖНИК – ИЗЯЩНИ ИЗКУСТВА, ХУДОЖНИК – ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА,
ДИЗАЙНЕР, ФОТОГРАФ, ПОЛИГРАФИСТ, БИБЛИОТЕКАР, КОМПЮТЪРЕН
АНИМАТОР, КОМПЮТЪРЕН ГРАФИК, ГРАФИЧЕН ДИЗАЙНЕР, ЛЮТИЕР И
КАМЕНОДЕЛЕЦ В УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВАТА

1. Изпит по рисуване за прием в I клас - фигурална композиция по зададена тема. Провежда се за специалност изобразително изкуство в училищата, в които има прием от I клас. Изпитната тема се определя в деня на изпита чрез жребий, измежду предварително подготвените от комисия и запечатани в плик теми, утвърдени от директора на училището. Изпълнение с цветен материал по избор на кандидата. Размер на рисувателния лист – 25/35 см. Продължителност – 2 учебни часа.

2. Изпит по рисуване за прием в V клас - фигурална композиция по зададена тема. Провежда се за специалност изобразително изкуство в училищата, в които има прием от V клас. Изпълнение с цветен материал по избор на кандидата. Изпитната тема се определя в деня на изпита чрез жребий, измежду предварително подготвени от комисия и запечатани в плик теми, утвърдени от директора на училището. Размер на рисувателния лист – 25/35 см. Продължителност – 4 учебни часа.

3. Изпит по рисуване за прием в VIII клас - рисуване на група от три обемни тела по натура. Изпълнение с черен материал по избор на кандидата. Размер на рисувателния лист - 35/50 см. Продължителност – 6 учебни часа. Провежда се за всички кандидати за VIII клас за професиите художник – изящни изкуства, художник - приложни изкуства, дизайнер, фотограф, компютърен аниматор, компютърен график, графичен дизайнер, лютиер и каменоделец.

4. Изпит по музика за прием в VIII клас. Провежда се за професия лютиер. Изпитът се състои в проверка на музикалния слух, която включва:

- изпяване на малък музикален откъс от песен по избор на кандидата;
- възпроизвеждане на малки мелодични построения и кратки музикални фрази, зададени от комисията;
- възпроизвеждане на метро-ритмични фигури, зададени от комисията.

5. Изпит по български език и литература за прием в VIII клас. Провежда се за професия полиграфист и за професия библиотекар и включва проверка на уменията за редактиране на непознат текст. Продължителност - 4 астрономически часа.

Забележка:

Всички изпитни теми и задачи, както и критериите за оценяване на кандидатите се определят от комисии, определени със заповед на директора на съответното училище. Директорът на съответното училище определя със заповед датите и конкретните процедури за провеждане на всеки изпит. Приемни изпити се провеждат само по професии и специалности, по които има утвърден държавен план-прием за съответното училище.

Всички приемни изпити са анонимни, с изключение на изпита по музика.

Листовете се осигуряват от съответното училище.

Един учебен час е с продължителност 45 мин.

НАРЕДБА № 3 ОТ 12.08.2016 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ПЛАН-ПРИЕМ ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВАТА И УЧИЛИЩАТА ПО КУЛТУРАТА

Издадена от министъра на културата, обн., ДВ, бр. 67 от 26.08.2016 г.,
в сила от 26.08.2016 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определят условията и редът за утвърждаване на държавния план-прием в училищата по изкуствата и училищата по културата.

Чл. 2. Държавният план-прием за:

1. училищата по изкуствата се осъществява за задължително предучилищно и училищно образование в начален, прогимназиален и гимназиален етап, което включва общообразователна подготовка, специализирана подготовка в областта на изкуствата и професионална подготовка в съответните професионални направления;

2. училищата по културата се осъществява за задължително предучилищно и училищно образование в начален, прогимназиален и гимназиален етап, което включва общообразователна подготовка, специализирана подготовка в областта на културата и профилирана подготовка.

Чл. 3. (1) Държавният план-прием за училищата по изкуствата определя:

1. общия брой на местата за прием на деца за предучилищна подготовка и на ученици за съответните класове;

2. конкретните видове специализирана подготовка, професии и/или специалности за съответните класове, по които ще се извърши прием за предстоящата учебна година.

(2) Държавният план-прием за училищата по културата определя:

1. общия брой на местата за прием на деца за предучилищна подготовка и на ученици за съответните класове;

2. конкретните видове специализирана подготовка и профилите за обучение в гимназиален етап, по които ще се извърши прием за предстоящата учебна година.

Раздел II

Условия и ред за утвърждаване на държавния план-прием

Чл. 4. Държавният план-прием се утвърждава от министъра на културата всяка учебна година в срок до 15 март.

Чл. 5. (1) Училищата, осигурили условия за осъществяване на обучение по изкуствата и по културата, подават до 15 януари на текущата учебна година в Министерството на културата заявка за определяне на местата за прием на деца и ученици по държавния план-прием съгласно чл. 3, ал. 1 и 2.

(2) Заявката по ал. 1 задължително съдържа и обосновка на възможностите за обучение по отношение на материално-техническата база и за осигуряване на обучението от учители, които отговарят на изискванията за заемане на педагогическа длъжност и професионална квалификация.

Чл. 6. (1) Министърът на културата назначава комисия, която извършва експертна оценка на заявката по чл. 5 и изготвя предложение до министъра на културата за утвърждаване на държавния план-прием.

(2) Експертната оценка по ал. 1 съдържа мотиви за наличието на условия за осъществяване на обучение в съответното училище.

(3) За изготвяне на експертната оценка комисията може да изисква допълнителна информация и документи от съответното училище.

Чл. 7. (1) Промяна в утвърдения държавен план-прием за училищата по изкуствата и училищата по културата може да се извършва в срок до 30 март със заповед на министъра на културата при доказана необходимост и финансова обосновка.

(2) В рамките на утвърдения държавен план-прием по ал. 1 училищата извършват разпределение на местата за прием по съответния вид специализирана подготовка, профили, професии и специалности.

(3) Държавният план-прием по чл. 3, ал. 1 и 2, както и разпределението на местата за прием се обявяват на интернет страницата на съответното училище в срок не по-късно от 5 април на съответната учебна година.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Тази наредба се издава на основание чл. 143, ал. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

В сила от 01.01.2004 г.
Приета с ПМС № 298 от 17.12.2003 г.

Обн. ДВ. бр.111 от 22 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.51 от 21 Юни 2005г.,изм. ДВ. бр.89 от 8 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.14 от 14 Февруари 2006г.,изм. ДВ. бр.37 от 5 Май 2006г., изм. ДВ. бр.79 от 6 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.107 от 31 Декември 2011г., изм. ДВ. бр.48 от 31 Май 2013г., изм. ДВ. бр.62 от 12 Юли 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.36 от 25 Април 2014г., изм. ДВ. бр.28 от 8 Април 2016г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г.) С наредбата се определят условията и редът за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г.) Закрилата на децата с изявени дарби е система от мерки за гарантиране развитието на дарбите на децата, която им осигурява финансово подпомагане и възможности за изява.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г.) Право на закрила по наредбата има всяко дете с изявени дарби в областта на науката, изкуството или спорта.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г.) Закрилата по наредбата се предоставя с цел:

1. насърчаване на творческите заложби и потребности на децата;
2. осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата;
3. финансово подпомагане и стимулиране чрез стипендии и специализирани образователни програми.

Чл. 5. Закрилата по наредбата се осъществява от:

1. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2005 г., в сила от 21.06.2005 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2006 г., в сила от 14.02.2006 г., доп. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) министъра на културата, министъра на образованието и науката и министъра на младежта и спорта;
2. кметовете на общини;
3. председателя на Държавната агенция за закрила на детето и администрацията, която го подпомага при осъществяване на неговите правомощия;
4. дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г.) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето създава и поддържа информационна система за децата, които се нуждаят от закрила.

Чл. 7. Дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане осъществяват дейност по проучване на индивидуалните възможности и интереси на децата с изявени дарби и насочването им към подходящи учебни заведения, както и насочването им към подходящи форми за ангажиране на свободното им време.

Раздел II. Мерки за закрила на деца с изявени дарби

Чл. 8. Мерките за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби са:

1. подпомагане за обучение в курсове по изкуства, наука и спорт;
2. (изм. - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г.) подпомагане за участие в пленери, обучителни и тренировъчни лагери;

3. подпомагане за участие в национални и международни конкурси, олимпиади и състезания.

Чл. 9. Мерките за осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата са:

1. проучване на индивидуалните възможности и интереси на децата с изяви дарби и насочването им към подходящи учебни заведения и към подходящи форми за ангажиране на свободното им време;
2. подпомагане за участие в подготвителни курсове и/или индивидуална подготовка;
3. освобождаване от заплащане на такса за участие в приемни изпити в спортни училища и в училища по изкуствата.

Чл. 10. Стипендии за стимулиране на деца с изяви дарби се отпускат на ученици от VIII до XII клас, класирани до навършване на 18-годишна възраст на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание, включени в програмата по чл. 11.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) Министерът на културата след съгласуване с министъра на образованието и науката и с министъра на младежта и спорта всяка година до 31 януари внася в Министерския съвет Програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни и общински училища за текущата календарна година. Програмата включва националните и международните конкурси, олимпиади и състезания, за които се прилагат мерки за закрила по наредбата чрез еднократно финансово подпомагане и стипендии, обособени в следните раздели:

1. раздел I - мерки за закрила на деца с изяви дарби, предложени от министъра на културата;
2. раздел II - мерки за закрила на деца с изяви дарби, предложени от министъра на образованието и науката;
3. (отм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.)
4. раздел IV - мерки за закрила на деца с изяви дарби, предложени от министъра на младежта и спорта.

(2) Министерският съвет приема с постановление програмата по ал. 1. Програмата може да се актуализира чрез вътрешно преразпределение на мерки и средства след 31 октомври на съответната година въз основа на постъпило предложение от министрите по ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) Министерството на културата координирано с Министерството на образованието и науката, Министерството на младежта и спорта и Националното сдружение на общините в Република България ежегодно в сроковете за изготвяне на проекта на държавен бюджет за следващата година представя в Министерството на финансите обобщено предложение за финансиране на програмата по ал. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) Предвидените с програмата средства за изпълнение на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни и общински училища се предоставят по бюджетите на Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Министерството на младежта и спорта и на общините с постановление на Министерския съвет по предложение на:

1. министъра на културата - за мерките по раздел I, съгласно ал. 1, т. 1;
2. министъра на образованието и науката - за мерките по раздел II, съгласно ал. 1, т. 2;
3. (отм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.)
4. министъра на младежта и спорта - за мерките по раздел IV, съгласно ал. 1, т. 4.

(5) Кметовете на общини подават мотивирано искане до съответния министър по ал. 4 с приложена справка съгласно приложение № 1. Справката се подава в срок от 15 дни след края

на всяко тримесечие. За последното тримесечие на годината справките се подават до 15 януари на следващата година.

Чл. 12. (1) Кметовете на общини правят предложение до дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане за включване в общинската програма по чл. 3, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето на мерки за осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата и на мерки за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби.

(2) Общинската програма по ал. 1 се приема с решение на общинския съвет и включва мерките от програмата по чл. 11, ал. 1 и мерки, предложени от училища и други юридически лица, осъществяващи дейности на територията на общината. Програмата задължително се публикува на интернет страницата на съответната община.

(3) Програмата по ал. 2 се приема до месец април на текущата година.

(4) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г.) Мерките за закрила на деца с изявени дарби, приети с общинската програма по ал. 1, извън мерките по програмата по чл. 11, ал. 1, се финансират от собствени приходи на общините по ред, определен от общинския съвет.

Раздел III.

Условия и ред за предоставяне на закрила на деца с изявени дарби

Чл. 13. (1) Закрилата на деца с изявени дарби се предоставя по искане на:

1. детето;

2. родител, настойник/попечител или лице, полагащо грижи за детето.

(2) Искането се попълва по образец съгласно приложение № 2 и задължително се мотивира.

(3) Закрилата на деца с изявени дарби със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания се предоставя при условията и по реда на този раздел.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) Мерките по чл. 8 се изпълняват от министъра на културата, министъра на образованието и науката, министъра на младежта и спорта или от кмета на съответната община чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане в размер до 195 лв. на ученик от държавно или общинско училище, който е класиран за съответната календарна година по мярка от програмата по чл. 11, ал. 1:

1. индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството и науката;

2. индивидуално на първо, второ или трето място на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство, балканско първенство, на първо място на финали на държавно индивидуално първенство или ученически игри;

3. спечелил индивидуална награда в колективните спортове на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство или балканско първенство;

4. спечелил индивидуална награда в колективните спортове от отбор, класиран на първо място на финали на държавно първенство или на финали на ученически игри.

(2) Резултатът от класирането в областта на спорта се удостоверява с протокол от състезание, предоставен от съответната българска спортна федерация.

(3) Финансово подпомагане по ал. 1 се отпуска само за мерки, включени в програмата по чл. 11, ал. 1.

(4) Финансово подпомагане за мярка по чл. 8, избрана от детето, се отпуска еднократно за всяка календарна година.

Чл. 14а. (1) За осъществяване на мерките по чл. 8 се подава искането по образец съгласно приложение № 2:

1. за ученик от държавно училище към Министерството на културата - до министъра на културата;

2. за ученик от държавно училище към Министерството на образованието и науката - до министъра на образованието и науката;
3. (отм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.)
4. за ученик от държавно училище към Министерството на младежта и спорта - до министъра на младежта и спорта;
5. за ученик от общинско училище - до кмета на съответната община, на територията на която е училището.

(2) Към искането по ал. 1 се прилагат:

1. копие от удостоверение за раждане или лична карта на детето;
2. служебна бележка от организатора за включване в курс за обучение или за участие в пленер или лагер;
3. покана или друг документ за участие в национален или международен конкурс, олимпиада или състезание, или документ, потвърждаващ участието;
4. документи, удостоверяващи класиране на детето по чл. 14, ал. 1;
5. справка от организаторите за вида и стойността на дейностите, свързани с изпълнението на мерките по чл. 8.

Чл. 15. (1) Мерките по чл. 9, т. 1 се осъществяват чрез предоставяне на писмена информация от дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане и/или от Министерството на културата и Министерството на младежта и спорта въз основа на подадено искане по чл. 13, ал. 2.

(2) Мерките по чл. 9, т. 2 се осъществяват чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане на дете с изявени дарби в размер до 65 лв.

(3) Финансово подпомагане по ал. 2 се предоставя само за мерки, включени в общинската програма по чл. 12.

(4) За осъществяване на мерките по чл. 9, т. 2 се представят следните документи:

1. искане за предоставяне на закрила съгласно чл. 13, ал. 2;
2. копие от удостоверение за раждане или лична карта на детето;
3. препоръка, покана или служебна бележка за включване в курс за обучение и/или индивидуална подготовка;
4. документ, удостоверяващ, че детето е класирано на първо, второ или трето място на конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството или спорта на общинско, регионално, национално или международно равнище в съответната календарна година;
5. справка от организаторите за вида и стойността на дейностите по чл. 9, т. 2.

(5) От заплащане на такса за участие в приемни изпити в спортни училища и в училища по изкуствата се освобождават деца, класирани на първо, второ или трето място на конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството или спорта на регионално, национално или международно равнище в съответната календарна година, въз основа на подадено искане по чл. 13, ал. 2 и документ, удостоверяващ това обстоятелство.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) Стипендия за стимулиране на деца с изявени дарби се отпуска от министъра на културата, министъра на образованието и науката и министъра на младежта и спорта на ученик от държавно училище или от кмета на съответната община на ученик от общинско училище, който е класиран за съответната календарна година по мярка от съответния раздел на програмата по чл. 11, ал. 1:

1. индивидуално на първо, второ или трето място на национален или на международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуствата и науката и отговаря на изискванията за съответна възраст и категория;
2. индивидуално на първо, второ или трето място на олимпийски игри, световно първенство, европейско първенство, балканско първенство, на първо място на финали на държавно индивидуално първенство или на ученически игри и отговаря на изискванията за съответна възраст, вид спорт, дисциплина и категория;
3. (отм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.)

4. спечелил индивидуална награда в колективните спортове от отбор, класиран на първо място на финали на държавно първенство или на финали на ученически игри.

(2) Резултатът от класирането в областта на спорта се удостоверява с протокол от състезание, предоставен от съответната българска спортна федерация.

(3) Правото на стипендия за случаите по ал. 1, с изключение на учениците от държавните спортни училища, се придобива от началото на месеца, следващ месеца, през който се е състояло класирането или е спечелена награда. Стипендията се отпуска от съответния министър по ал. 1 или от кмета на общината и се изплаща от училището за 12 месеца в размер 135 лв.

(4) Правото на стипендия за учениците от държавните спортни училища за случаите по ал. 1, т. 2 - 4 се придобива при постигнати резултати през второто шестмесечие на предходната календарна година и първото шестмесечие на текущата календарна година. Стипендията се отпуска от министъра на младежта и спорта и се изплаща от училището за 12 месеца в размер 135 лв.

(5) Ученик има право да получава само една стипендия по реда на тази наредба или на основание закон или акт на Министерския съвет.

(6) Когато ученикът отговаря и на условията за получаване на друг вид стипендия, той попълва декларация, че ще получава само една стипендия по избор.

(7) Учениците губят правото си на стипендия, когато:

1. преустановят обучението си;

2. прекъснат или повторят учебната година с изключение на повтарящите поради болест;

3. имат наложено наказание с решение на Педагогическия съвет - до заличаване на наказанието;

4. в случай на установяване на спрени състезателни права на спортиста.

Чл. 16а. (1) За предоставяне на стипендия за стимулиране на деца с изяви дарби се подава искането по приложение № 2 в едномесечен срок от възникването на основанието за предоставяне на стипендията:

1. за ученик от държавно училище към Министерството на културата - до министъра на културата;

2. за ученик от държавно училище към Министерството на образованието и науката - до министъра на образованието и науката;

3. (бел. ред Сиела Норма: С Постановление № 68 от 31 март 2016 г. за приемане на програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни и общински училища през 2016 г., обнародвано в ДВ, бр. 28 от 2016 г., Министерският съвет спира закрилата си за ученици от държавни училища към Министерството на земеделието и храните, но тази точка не е отменена) за ученик от държавно училище към Министерството на земеделието и храните - до министъра на земеделието и храните;

4. за ученик от държавно училище към Министерството на младежта и спорта - до министъра на младежта и спорта;

5. за ученик от общинско училище - до кмета на съответната община, на територията на която е училището.

(2) Към искането се прилагат:

1. копие от удостоверението за раждане или лична карта на детето;

2. документ, удостоверяващ класиране или спечелена награда;

3. служебна бележка, издадена от училището, удостоверяваща, че детето е ученик;

4. служебна бележка, издадена от спортния клуб, удостоверяваща, че ученикът не е със спрени състезателни права.

(3) При пропускане на срока по ал. 1 по обективни причини ученикът не губи правото си на стипендия, в случай че заяви искането си в рамките на съответната календарна година.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г.) Закрилата на деца с изяви дарби се предоставя:

1. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) за мерките по чл. 8 и 10 -

със заповед съответно на министъра на културата, министъра на образованието и науката или на министъра на младежта и спорта - за деца от държавни училища;

2. за мерките по чл. 8, чл. 9, т. 2 и чл. 10 - със заповед на кмета на общината - за деца от общински училища.

(2) Исканията за предоставяне на закрила се разглеждат в срок 10 дни след края на всяко тримесечие с изключение на исканията за предоставяне на закрила от министъра на младежта и спорта.

(3) Исканията за предоставяне на закрила на ученици от държавните спортни училища се разглеждат:

1. в едномесечен срок от влизането в сила на постановлението за приемане на програмата почл. 11, ал. 1 - за постъпилите искания за резултати, постигнати през вторите 6 месеца на предходната календарна година;

2. до 1 октомври - за постъпилите искания за резултати, постигнати през първите 6 месеца на текущата календарна година.

Чл. 18. (1) При предоставянето на закрила по наредбата органите по чл. 5 се подпомагат от експертно-консултативни комисии.

(2) Комисиите по ал. 1 са в състав не по-малко от 5 и не повече от 9 членове - експерти в съответната област на науката, изкуството и спорта.

(3) Органът, предоставящ закрилата, приема правила за реда и организацията на работа на комисията.

(4) Комисията представя протоколите от работата си на органа, предоставящ закрилата, заедно с мотивирано предложение по всяко от постъпилите искания.

Чл. 19. (1) Предоставянето на закрила по наредбата се отразява в Дневника за записване на деца с изявиени дарби, на които е предоставена закрила, съгласно приложение № 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г.) Дневникът се води и съхранява от комисииите по чл. 18.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2005 г., в сила от 21.06.2005 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2006 г., в сила от 14.02.2006 г., доп. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 03.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Министерството на младежта и спорта и кметовете на общини предоставят данните по ал. 1 за вписване в регистъра по чл. 21, ал. 1, т. 6, буква "а" от Закона за закрила на детето.

(4) Дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане предоставят данните по ал. 3 за вписване в информационната система по чл. 17а, т. 9 от Закона за закрила на детето.

(5) Данните по ал. 3 и 4 се предоставят ежегодно в срок един месец след изтичане на календарната година.

Заклучителни разпоредби

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г.) Наредбата се издава на основание чл. 5а от Закона за закрила на детето.

§ 2. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2004 г.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 115 ОТ 15 ЮНИ 2005 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 51 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 21.06.2005 Г.)

§ 15. Навсякъде в Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г. (ДВ, бр. 111 от 2003 г.), думите "министърът на културата", "министъра на културата" и "Министерството на културата" се заменят съответно с "министърът на културата и туризма", "министъра на културата и туризма" и "Министерството на културата и туризма".

.....
§ 25. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 233 ОТ 3 НОЕМВРИ 2005 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА
УСТРОЙСТВЕН ПРАВИЛНИК НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА МЛАДЕЖТА И
СПОРТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 89 ОТ 2005 Г.)

§ 9. Навсякъде в действащите подзаконовни нормативни актове думите "министърът на младежта и спорта", "министъра на младежта и спорта" и "Министерството на младежта и спорта" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция за младежта и спорта", "председателя на Държавната агенция за младежта и спорта" и "Държавната агенция за младежта и спорта".

**Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 15 ОТ 31 ЯНУАРИ 2006 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА
НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 14 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 14.02.2006 Г.)

§ 15. Навсякъде в Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 111 от 2003 г.; изм., бр. 51 от 2005 г.), думите "министърът на културата и туризма", "министъра на културата и туризма" и "Министерството на културата и туризма" се заменят съответно с "министърът на културата", "министъра на културата" и "Министерството на културата".

.....
§ 23. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 96 ОТ 26 АПРИЛ 2006 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ
НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ №
298 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2003 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 37 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 05.05.2006 Г.)

§ 14. Исканията, подадени по реда на наредбата до влизането в сила на постановлението, се довършват по досегашния ред.

§ 15. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 231 ОТ 25 СЕПТЕМВРИ 2009 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

(ОБН. - ДВ, БР. 79 ОТ 2009 Г.)

§ 33. Навсякъде в Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 111 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2005 г. и бр. 14 и 37 от 2006 г.), думите "министърът на образованието и науката", "министъра на образованието и науката" и "Министерството на образованието и науката" се заменят съответно с "министърът на образованието, младежта и науката", "министъра на образованието, младежта и науката" и "Министерството на образованието, младежта и науката".

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 368 ОТ 29 ДЕКЕМВРИ 2011 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 298 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2003 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 107 ОТ 2011 Г.)

§ 4. Навсякъде в наредбата думите "специалната закрила" и "специална закрила" се заменят съответно със "закрилата" и "закрила".

§ 5. Навсякъде в наредбата думите "председателят на Държавната агенция за младежта и спорта", "председателя на Държавната агенция за младежта и спорта" и "Държавната агенция за младежта и спорта" се заменят съответно с "министърът на физическото възпитание и спорта", "министъра на физическото възпитание и спорта" и "Министерството на физическото възпитание и спорта".

§ 6. Навсякъде в наредбата думите "министърът на земеделието и горите", "министъра на земеделието и горите" и "Министерството на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и храните", "министъра на земеделието и храните" и "Министерството на земеделието и храните".

.....
§ 8. Навсякъде в приложения № 1 и 2 думите "специална закрила" се заменят със "закрила".

Заклучителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 368 ОТ 29 ДЕКЕМВРИ 2011 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 298 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2003 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 107 ОТ 2011 Г.)

§ 9. Параграфи 1, 2 и 3 влизат в сила от 1 януари 2012 г.

Заклучителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 120 ОТ 18 МАЙ 2013 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 298 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2003 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 48 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 31.05.2013 Г.)

§ 3. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 142 ОТ 8 ЮЛИ 2013 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА
УСТРОЙСТВЕН ПРАВИЛНИК НА МИНИСТЕРСТВОТО НА МЛАДЕЖТА И
СПОРТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 62 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 03.07.2013 Г.)

§ 57. В Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 111 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2005 г., бр. 14 и 37 от 2006 г., бр. 79 от 2009 г., бр. 107 от 2011 г. и бр. 48 от 2013 г.), навсякъде думите "образованието, младежта и науката" и "физическото възпитание и спорта" се заменят съответно с "образованието и науката" и "младежта и спорта".

§ 91. Постановлението влиза в сила от 3 юли 2013 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 92 ОТ 23 АПРИЛ 2014 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ
НА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 25.04.2014 Г.)

§ 15. Стипендиите, отпуснати преди влизането в сила на постановлението, се изплащат по действащия досега ред.

§ 16. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 68 ОТ 31 МАРТ 2016 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА
ПРОГРАМА НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ ОТ
ДЪРЖАВНИ И ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА ПРЕЗ 2016 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 28 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 08.04.2016 Г.)

§ 1. В Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 111 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 51 и 89 от 2005 г., бр. 14 и 37 от 2006 г., бр. 79 от 2009 г., бр. 107 от 2011 г., бр. 48 и 62 от 2013 г. и бр. 36 от 2014 г.), се правят следните изменения:

.....
4. Навсякъде в наредбата думите "министъра на земеделието и храните" и "Министерството на земеделието и храните" се заличават.

§ 2. (1) Производства по искания на ученици от държавни училища към Министерството на земеделието и храните, подадени до министъра на земеделието и храните и неразгледани до 1 август 2016 г., се прекратяват от министъра на земеделието и храните и се изпращат по компетентност на кметовете на съответните общини.

(2) Стипендии, отпуснати от министъра на земеделието и храните до 1 август 2016 г., с продължаващо изплащане през 2016 и 2017 г., се доизплащат от кметовете на съответните общини, на чиято територия се намира училището, преобразувано по реда на § 10, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование.

(3) Неизплатената част от средствата в общ размер 31 854 лв., посочени на ред 3. "Министерство на земеделието и храните", в част "Средства за изпълнение на мерките за закрила на деца с изявени дарби за 2016", след 1 август 2016 г. се преразпределят, като се включват към средствата за изплащане, предвидени на ред 2. "Министерство на образованието и науката".

(4) Кметът на съответните общини, на чиято територия е преобразуваното училище, подава мотивирано искане по реда на чл. 11, ал. 5 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г., до министъра на образованието и науката за ученици, придобили право на стипендии по раздел III от Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища през 2016 г., както и за ученици с продължаващо изплащане на стипендии.

§ 4. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 1, който влиза в сила от 1 август 2016 г.

Приложение № 1 към чл. 11, ал. 5

(Ново - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г.)

СПРАВКА

за ученици от общински училища, на които е предоставена закрила по Програмата за закрила на деца с изявени дарби от държавните и общинските училища за ..... г., през ..... тримесечие на ..... г.

№ по ред	Община	Заповед № ..... на кмета на общината за отпускане на стипендия	Стипендията се отпуска, считано от	Общо средства за ..... г. (в лв.)	Наименование на конкурс/олимпиада/състезание/спортивно състезание - вид спорт, дисциплина/категория и месец на провеждане				Ученици, получили стипендии
					конкурс/олимпиада/състезание от съответната област на закрила	месец на провеждане	три имена	дата на раждане	училище

Приложение № 2 към чл. 13, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., предишно приложение № 1 към чл. 13, ал. 2, изм. - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г.)

№ .....
.....Г.

ДО
.....

ИСКАНЕ

за предоставяне на закрила на дете с изявени дарби

Днес, ... Г.,

.....

(име, презиме и фамилия)

- родител;
- настойник/попечител;
- лице, полагащо грижи за детето;
- дете

лична карта № ....., издадена на ..... от

.....

ЕГН ....., месторождение:

.....

постоянен адрес:

.....

,

тел. ...., настоящ адрес: .....

.....

.

На основание на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби отправям искане за предоставяне на закрила на:

....., ЕГН .....

(име, презиме, фамилия на детето)

.....

,

(настоящ адрес на детето)

.....

.

(ученик в училище/клас)

за:

1. Еднократно финансово подпомагане по чл. 8 или по чл. 9, т. 2.
2. Предоставяне на писмена информация по чл. 9, т. 1 за постъпване в училищата по изкуствата и в спортните училища.
3. Финансово подпомагане и стимулиране чрез стипендия по чл. 10:

Мотиви:

.....

.....

Прилагам следните документи:

- а) за т. 1 - документите по чл. 14а, ал. 2;
- б) за т. 2 - документите по чл. 14а, ал. 2, т. 1;

в) за т. 3 - документите по чл. 16а, ал. 2.

Декларирам, че към момента на подаване на настоящото искане ученикът се отказва от друга държавна стипендия и ще получава стипендията, предоставена по реда на тази наредба.

Гр. (с.) .....

Подпис: .....

Дата ..... г.

Приложение № 3 към чл. 19, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2011 г., предишно приложение № 2 към чл. 19, ал. 1, изм. - ДВ, бр. 36 от 2014 г., в сила от 25.04.2014 г.)

ДНЕВНИК

за записване на децата с изявени дарби, на които е предоставена закрила

в

.....
(орган, предоставящ закрилата)

Пореден №	Входящ № на искането	Данни за детето (трите имена, ЕГН, училище)	Искане за предоставяне на закрила на дете с изявени дарби	№ на акта за предоставяне на закрилата	Мярка за закрила	Мотиви
1	2	3	4	5	6	7

ПРОГРАМА
НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ
ОТ ДЪРЖАВНИ И ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА ПРЕЗ 2017 Г.

Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища през 2017 година има за цел да стимулира деца чрез предоставяне на 12 месечни стипендии от министъра на културата. Програмата се приема с постановление на Министерския съвет на основание на наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

Право на стипендия имат ученици от държавни училища по изкуствата и по културата, класирани индивидуално през 2017 г. до навършване на 18-годишна възраст на първо, второ или трето място по съответната специалност и възрастова група на национални и международни конкурси, включени в програмата за 2017 г., както следва:

	НАЦИОНАЛНИ И МЕЖДУНАРОДНИ КОНКУРСИ ПО ИЗКУСТВА: Раздел I – Министерство на културата Раздел II – Министерство на образованието и науката	ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ
1.	Десети национален фолклорен конкурс за изпълнители на народна музика, орг. Община Русе и ОДЦ за култура и изкуство – Русе. Провежда се 10 - 11 март 2017 г.	За индивидуални изпълнители по народно пеене, кавал, гайда, гъдулка и тамбура от трета възрастова група до 18-годишна възраст.
2.	Национален конкурс „Проф. Парашкев Хаджиев”, орг.НМУ „Л. Пипков” – София. Провежда се на 24 март 2017 година, София.	За ученици от X -XII клас.
3.	Национален фолклорен конкурс „Орфеево изворче“ – Стара Загора. Орг. Национален музикално-фолклорен съюз „Орфеево изворче“ и Община Стара Загора. Провежда се 17-19 март 2017 година.	За индивидуални изпълнители по народно пеене, кавал, гайда, гъдулка, тамбура и акордеон от четвърта възрастова група – до 18-годишна възраст.
4.	Национален ученически конкурс по актьорско майсторство, орг. НГСЕИ – гр. Пловдив. Провежда се 24-25 март 2017 година, Пловдив.	За индивидуални изпълнители от първа възрастова група – до 18-годишна възраст.
5.	Национален конкурс за изпълнители на народни инструменти и народно пеене „Песенна дъга над Кутев”, орг. НУФИ „Ф.Кутев”, МК. Провежда се на 1 април 2017 година, Котел.	За индивидуални изпълнители по народно пеене, кавал, гайда, гъдулка, тамбура от четвърта възрастова група – до 18-годишна възраст.
6.	Национален ученически конкурс за учебна рисунка по натура, орг. НУИИ „Ил. Петров”, НХА. Провежда се 1-2 април 2017 година, София.	За ученици от първа и втора възрастова група - до 18-годишна възраст.
7.	Национален конкурс „Проф. Камен Попдимитров”, орг. НБУ, НМУ „Л. Пипков” – София. Провежда се на 5 април 2017 година, София.	За ученици от втора възрастова група – X- XII клас.
8.	Национален конкурс за актова рисунка по натура, орг. НГПИ „Св. Лука” - София. Провежда се на 7 април 2017 година, София.	За ученици от първа възрастова група – X и XI клас.
9.	Национален конкурс за ученици акомпанятори, орг. НУИ „Л.Пипков” – Плевен. Провежда се 7 – 9 април 2017 година, Плевен.	За ученици от втора възрастова група - IX - XI клас.

10.	Национален конкурс по теория и история на музиката, орг. НМУ „Л.Пипков” – София. Провежда се на 22 април 2017 г., София	За ученици от IX и X клас
11.	Национален конкурс за танцьори „Златна гега”, орг. НУФИ „Филип Кутев” – Котел. МК. Провежда се на 29 април 2017 година, Котел.	За индивидуални изпълнители от втора възрастова група – до 18-годишна възраст.
12.	Национален акордеонен конкурс “Танцуващи клавиши”- Нови Пазар, орг. Община Нови Пазар, НЧ ”Хр.Ботев”. Провежда се м. април 2017 година, Нови Пазар.	За индивидуални изпълнители до 18-годишна възраст от пета възрастова група.
13.	Национален конкурс за гайдари и инструментални камерни състави “Вълшебни ритми”, гр. Нови Пазар, орг. Община Нови Пазар и НЧ ”Хр.Ботев”. Провежда се м. май 2017 година, Нови Пазар.	За индивидуални изпълнители на висока (джура) гайда от четвърта възрастова група и на ниска гайда - от втора възрастова група.
14.	Национален младежки конкурс за изящни и приложни изкуства, орг. МК. Провежда се 1-5 юни 2017 година, София.	За ученици в една възрастова група: по живопис, графика, скулптура, художествена керамика, силикатен дизайн, художествена дърворезба и мебел, художествена обработка на метали, художествена тъкан и мода, рекламна графика/графичен дизайн, илюстрация и оформление на книгата, детски играчки, иконопис/стенопис, пространствен и промишлен дизайн, театрален, кино и телевизионен декор.
15.	Национален балетен конкурс „Анастас Петров” – Добрич, орг. фондация МБК-Варна и общ. Добрич. Провежда се 23-25 юни 2017 година, Добрич.	За индивидуални изпълнители младша възраст, младежи и девойки – до 18-годишна възраст.
16.	Национален конкурс за учащи от учебни заведения, в които се изучава фотография „Фото Академика”, орг. Фотографска академия „Янка Кюркчиева”. Провежда се м. юни 2017 година, София.	За ученици в една възрастова група, три категории фотография – репортажна, артистична и портрет.
17.	Национален конкурс за изпълнители на тамбура „Руско Стефанов”, орг. Община Сунгурларе, област Бургас. Провежда се на 28 октомври 2017 година, Сунгурларе.	За индивидуални изпълнители от трета възрастова група – до 18-годишна възраст.
18.	Шести национален конкурс „Пиленце пее”. Орг. НЧ „Надка Караджова”, ОКЦ „Красно село”. София – 21 октомври 5 ноември 2017 г.	За индивидуални изпълнители по народно пеене от трета възрастова група до 18-годишна възраст.
19.	Шести клавирен конкурс „Шуман-Брамс”, орг. НУМТИ – Пловдив. Провежда се 1-5 ноември 2017 година, Пловдив.	За индивидуални изпълнители от четвърта възрастова група – до 18-годишна възраст.
20.	Национален конкурс/олимпиада или състезание, включени в раздел II и III на програмата за 2017 година.	Ученик от държавно училище, финансирано от МК, класиран индивидуално в съответната възрастова група/състезателна група/категория/вид /жанр изкуство/инструмент /раздел /направление /формат/ учебен предмет/наука/проект/вид спорт/ спортна дисциплина.

21.	Международен конкурс „Млади виртуози”, гр. София, орг. НМУ ”Любомир Пипков”, МК. Провежда се 30 март - 8 април 2017 година, София.	За индивидуални изпълнители по цигулка, виолончело, флейта, кларинет от трета възрастова група – до 18-годишна възраст.
22.	Международен конкурс за класическа китара „Академик Марин Големинов” – Кюстендил, орг. Ч-ще „Братство1869”, Община Кюстендил. Провежда се 5-8 април 2017 година, Кюстендил.	За индивидуални изпълнители от трета възрастова група – до 18-годишна възраст.
23.	Международен конкурс за инструменталисти и композитори „Музиката и земята” – София, орг. Фондация и НМ ”Земята и хората”, СБМТД. Провежда се м.април 2017 година, София.	За индивидуални изпълнители инструменталисти до 18-годишна възраст.
24.	Международен конкурс за изпълнение на немска и австрийска музика – Бургас, орг. НУМСИ ”Проф. П. Владигеров”, Обл. управа Бургас, Община Бургас, Клуб „Приятели на Австрия”. Провежда се 21-23 април 2017 година, Бургас.	За индивидуални изпълнители по пиано, цигулка и виола, нисък щрайх – виолончело и контрабас, дървени духови инструменти, медни духови инструменти, ударни инструменти, класическо пеене – от втора възрастова група – до 18-годишна възраст.
25.	Международен конкурс „Проф. Панчо Владигеров” – Шумен, орг. МК, Община Шумен, Фондация „Панчо Владигеров” - гр. Шумен. Провежда се 28 април - 5 май 2017 година, Шумен.	За индивидуални изпълнители по пиано и цигулка – трета възрастова група до 18-годишна възраст.
26.	Международен фолклорен конкурс „Пауталия”, орг. Община Кюстендил, НЧ „Братство 1869”. Провежда се 30 юни – 2 юли 2017 година, Кюстендил.	За индивидуални изпълнители по народно пеене - от трета възрастова група до 18-годишна възраст.
27.	Международен младежки фестивал-конкурс „Надежди, таланти, майстори” – Добрич. Орг. Община Добрич. Провежда се 4-8 септември 2017 година, Добрич.	За индивидуални изпълнители по специалностите пиано, цигулка, виолончело, флейта от втора възрастова група - до 18-годишна възраст.
28.	Международен цигулков конкурс „Проф. Недялка Симеонова”, гр. Хасково, орг. Община Хасково, СБК, СМТД, НМА, АМТИИ. Провежда се 20 - 22 октомври 2017 година, Хасково.	За индивидуални изпълнители от трета възрастова група – до 18-годишна възраст.
29.	Международен конкурс „Млади тромпетисти“, орг. НУМСИ „Хр.Морфова“ – гр. Стара Загора. Провежда се 6 - 10 ноември 2017 година, Стара Загора.	За индивидуални изпълнители от трета възрастова група – до 18-годишна възраст.
30.	Международен конкурс „Франц Шуберт”, гр. Русе, орг. НУИ „В. Стоянов”. Провежда се 24-28 ноември 2017 година, Русе.	За индивидуални изпълнители по пиано и класическо пеене от втора възрастова група – до 18 години.
31.	Международен конкурс – „Лист-Барток”, орг. УКИ, НМА „Проф.П.Владигеров”. Провежда се 24-26 ноември 2017 година, София.	За индивидуални изпълнители до 18-годишна възраст, от втора възрастова група.
32.	Национален конкурс „Моите детски мечти” от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците, организиран от МОН и НДД. Провежда се февруари 2017 година, София.	Трета група – VIII–XII клас: в направление литературно творчество и в направление изобразително изкуство – раздел рисунка и раздел приложно изкуство.

33.	Национален конкурс за хумористична литературна творба „Присмехулници“, организиран от Община Казанлък и ЦПЛР ОДК „Св. Иван Рилски“, Казанлък. Провежда се м. март 2017 г., Казанлък.	Трета група – VIII–XII клас, литературно творчество.
34.	Национален конкурс „Диньо Маринов“ за изпълнители на народна музика: певци, инструменталисти, народни хорове, оркестри и ансамбли от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците, организиран от ЦПЛР ОДК – Варна, и Община Варна. Провежда се април 2017 г., Варна.	Две групи – VIII–XII клас, индивидуални изпълнители по народно пеене, първа и втора категория
35.	Национален конкурс за млади изпълнители на забавна песен от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците, организиран от ЦПЛР ОДК – Пловдив, и Община Пловдив. Провежда се април 2017 г., Пловдив.	Четвърта група – VIII–XII клас, раздел солисти.
36.	Национален конкурс за класически, характерен и съвременен танц, организиран от Община Бургас, ЦПЛР ОДК – Бургас. Провежда се април 2017 г., Бургас	Четвърта група, индивидуални изпълнители в три жанра: класически, характерен и съвременен танц.
37.	Национален литературен конкурс „Петя Дубарова“, организиран от Община Бургас, къща музей „Петя Дубарова“, РУО – Бургас. Провежда се май 2017 г., Бургас.	Една група – VIII–XII клас, в два раздела – поезия и проза.
38.	Национален конкурс за стихотворение и есе „Живеем в земята на Ботев“ от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците, организиран от ЦПЛР ЦРД – Враца, и Община Враца. Провежда се май 2017 г., Враца.	Втора група – IX–XII клас в раздел стихотворение и раздел есе.
39.	Национален пленер – конкурс по графика и живопис „Врачанска есен“, организиран от Община Враца и СУ „Отец Паисий“, Враца. Провежда се октомври 2017 г., Враца.	Две възрастови групи – VIII–X клас и XI–XII клас в две категории – графика и живопис.
40.	Национален етап на конкурса за детска рисунка „С очите си видях бедата“ от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците, организиран от ГДПБЗН към МВР и НДД. Провежда се октомври 2017 г., София.	Трета възрастова група – от 15 до 18 години; първа, втора и трета категория. (присъжда се само първо място на националния етап по статут).
41.	Национален танцов конкурс за театрално-сценични танци – класически балет, характерни и съвременни танци „България танцува“, организиран от Община Димитровград и ОП „Детски и младежки център“ – Димитровград. Провежда се октомври 2017 г., Димитровград.	Четвърта възрастова група – VIII–XII клас, за индивидуални изпълнители в три жанрови категории – класически, характерен и съвременен танц.
42.	Национален конкурс по народно приложно изкуство „От Коледа до Васильовден“ от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците, организиран от НДД. Провежда се декември 2017 г., София.	Трета възрастова група в народно приложно изкуство, в два раздела – керамика, декоративни пана и тъкани.

43.	Международен детски конкурс „Слънце, радост, красота”, организиран от Община Несебър и ЦПЛР ОДК Несебър. Провежда се юни 2017 г., Несебър.	Трета група за индивидуални изпълнители в три раздела – пиано, народна песен, забавна/естрадна песен.
44.	Международен конкурс за изкуства „Радост на брега”, организиран от Община Созопол и Сдружение „Радост на брега“, със съдействието на Община Поморие. Провежда се юни 2017 г., Созопол.	Четвърта възрастова група VIII – XII клас в раздел музикално изкуство: кавал, народно пеене, пиано, поп пеене.
45.	Международен конкурс на изкуствата – конкурс за изпълнители на детска и забавна песен „Речни ноти”, организиран от община Тутракан, Общински център за извънучилищни дейности – Тутракан. Провежда се август 2017 година, Тутракан.	IV група, VIII-XII клас, индивидуални изпълнители на забавна песен.

**Нормативни документи
и учебно-изпитни програми
за кандидатстване
в училищата по изкуствата
и училищата по културата
за 2017/2018 г.**

**Наредба за условията и реда
за осъществяване на закрила
на деца с изявени дарби**

**Програма
на мерките за закрила
на деца с изявени дарби
през 2017 г.**

**Справочникът
се разпространява безплатно**

СПРАВОЧНИКЪТ ЗА УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВОТА

СПРАВОЧНИКЪТ ЗА УЧИЛИЩАТА ПО КУЛТУРАТА

